

APROBATĂ

de Adunarea Generală a Asociației
Grupul de Acțiune Locală ”33 de Vaduri”

Proces-verbal Nr. 1
din ”31” ianuarie 2026

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ a Grupului de Acțiune Locală ”33 de Vaduri” pentru perioada 2026 – 2030

or. Ocnîța, r-nul Ocnîța
Republica Moldova, MD-7101
e-mail: 33fords@gmail.com

CUPRINS

INTRODUCERE	3
CAPITOLUL I. DESCRIEREA ZONEI GEOGRAFICE ȘI A POPULAȚIEI CARE FAC OBIECTUL STRATEGIEI.....	4
1.1. Amplasarea geografică	5
1.2. Mediul	6
1.3. Populația.....	8
1.4. Infrastructura fizică și servicii publice	9
1.5. Infrastructura socială	10
1.6. Patrimoniul material și imaterial	12
1.7. Economia locală	13
1.8. Administrația publică locală și instituțiile publice.....	14
CAPITOLUL II. DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ	16
2.1. Descrierea parteneriatului	16
2.2. Evoluția și potențialul GAL	17
2.3. Misiunea GAL	19
2.4. Viziunea de dezvoltare a teritoriului GAL.....	19
2.5. Experiența implementării strategiei de dezvoltare locală precedente.....	19
2.6. Principiile LEADER în activitatea GAL	21
2.7. Procesul de implicare a comunității.....	22
CAPITOLUL III. ANALIZA NEVOILOR DE DEZVOLTARE ȘI A POTENȚIALULUI ZONEI.....	24
3.1. Nevoile de dezvoltare a teritoriului GAL	24
3.2. Resursele necesare de dezvoltare locală	25
3.3. Puncte tari și oportunități	26
3.4. Puncte slabe și amenințări.....	27
CAPITOLUL IV. OBIECTIVE, MĂSURI ȘI INDICATORI.....	29
4.1. Obiective generale, specifice și ținte măsurabile pentru rezultate	29
4.2. Măsurile de sprijin și indicatorii	31
4.3. Angajamentul privind protecția mediului înconjurător	37
4.4. Caracterul integrat al obiectivelor strategiei cu obiectivele strategice naționale	38
4.5. Bugetul strategiei de dezvoltare locală	40
CAPITOLUL V. GESTIONARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE	41
5.1. Asigurarea gestionării eficiente și transparente a activității GAL-ului.....	41
5.2. Capacitatea GAL de implementare a strategiei de dezvoltare locală.....	42
5.3. Monitorizarea acțiunilor planificate	44
5.4. Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală	44
5.5. Descrierea procesului de comunicare	45
ANEXE:	47
<i>Anexa 1. Harta unităților administrativ-teritoriale din componența GAL</i>	<i>47</i>
<i>Anexa 2. Structura organizatorică a GAL.....</i>	<i>48</i>
<i>Anexa 3. Indicatori de realizare (output) și indicatori de rezultat (out come).....</i>	<i>49</i>
<i>Anexa 4. Planul financiar al strategiei de dezvoltare locală</i>	<i>53</i>
<i>Anexa 5. Planul de comunicare</i>	<i>57</i>

INTRODUCERE

GAL „33 de Vaduri” este un parteneriat intersectorial matur, înregistrat juridic la Agenția Servicii Publice la data de 17 iunie 2022, pentru a susține dezvoltarea rurală integrată, durabilă și incluzivă, prin mobilizarea resurselor interne ale teritoriului, consolidarea cooperării dintre sectoare și aplicarea principiilor abordării LEADER. Grupul de Acțiune Locală a fost creat 2018 și cuprindea 9 unități administrativ-teritoriale: satul Gîrbova, comuna Lipnic, satul Bîrnova, or. Ocnița, comuna Lencăuți, satul Mereșeuca, satul Naslavcea, satul Sauca și or. Frunză, cu o populație totală de aproximativ 22.817 locuitori. În 2026, GAL este format din 21 UAT-ri (3 orașe, 9 comune și 8 sate) sau 33 localități.

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) a Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” reprezintă documentul strategic fundamental care orientează dezvoltarea integrată, durabilă și participativă a teritoriului GAL pentru perioada 2026-2030. Strategia este elaborată în conformitate cu principiile abordării LEADER și constituie cadrul operațional de planificare, implementare, monitorizare și evaluare a intervențiilor de dezvoltare locală, sub responsabilitatea comunității.

Prezenta Strategie este elaborată în temeiul Legii nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală, al Hotărârii Guvernului nr. 277/2022 privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltarea locală prin implementarea Programului LEADER, precum și în strictă conformitate cu structura-model a Strategiei de Dezvoltare Locală, aprobată prin ordinul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Totodată, SDL este corelată cu prioritățile naționale de dezvoltare rurală și cu angajamentele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană.

Actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” răspunde necesității adaptării intervențiilor de dezvoltare la noile realități socio-economice ale teritoriului, la evoluțiile demografice și economice, precum și la lecțiile învățate în urma implementării strategiei precedente. Prima experiență de implementare a fost în perioada 2018-2022, iar cea de-a doua în perioada 2022–2025, principalele surse de finanțare fiind cele acordate de Solidarity Fund PL și din Fondul Național de Dezvoltare Agricolă și Rurală (FNDAMR), în cadrul Programului LEADER. În perioada 2022-2025, parteneriatul a gestionat un portofoliu de 74 de proiecte, susținute cu un buget cumulativ ce depășește 14,5 milioane MDL. Intervențiile au vizat sprijinirea antreprenoriatului local, infrastructura socială și culturală, tranziția spre energia verde, dezvoltarea turismului rural și acțiuni de consolidare comunitară. Prin proiectele finanțate între 2022 și 2025, GAL-ul a generat beneficii directe și indirecte pentru peste 33.000 de locuitori, a organizat consultări publice și evenimente cu peste 3.700 de participanți și a implementat anual între 20 și 25 de proiecte relevante pentru comunități.

Procesul de actualizare urmărește consolidarea capacității GAL de a genera impact real la nivel local, prin prioritizarea nevoilor comunității, valorificarea resurselor endogene și orientarea investițiilor către rezultate măsurabile și sustenabile.

Strategia este fundamentată pe o analiză actualizată a teritoriului GAL, care include evaluarea contextului geografic, demografic, economic, social și instituțional, precum și identificarea resurselor locale și a principalelor provocări de dezvoltare. Analiza SWOT, realizată în mod participativ, a permis formularea unei viziuni comune de dezvoltare și definirea obiectivelor strategice și specifice ale GAL „33 de Vaduri”, în concordanță cu principiile dezvoltării teritoriale integrate.

CAPITOLUL I. DESCRIEREA ZONEI GEOGRAFICE ȘI A POPULAȚIEI CARE FAC OBIECTUL STRATEGIEI

Teritoriul acoperit de GAL „33 de Vaduri” este situat în partea de nord-vest a Republicii Moldova, acoperind tot raionul Ocnița, amplasat la hotar cu Ucraina, formând o zonă preponderent rurală formată din 21 unități administrativ-teritoriale și o suprafață totală de **494 km²** sau 1,5 % din teritoriul țării.

Teritoriul GAL-ului este delimitat natural de elemente geografice care îi conferă coerență teritorială și un profil distinct de dezvoltare. Amplasarea sa într-o zonă caracterizată prin diversitate de relief, resurse naturale și peisaj specific creează premise favorabile pentru dezvoltarea activităților agricole, economice și turistice. Prezența ariilor naturale protejate și a zonelor cu valoare ecologică sporită reprezintă un avantaj competitiv al teritoriului, cu potențial semnificativ pentru dezvoltarea durabilă și valorificarea turismului ecologic.

Poziționarea teritoriului în proximitatea unor axe de circulație și coridoare comerciale și turistice regionale contribuie la creșterea accesibilității și la stimularea cooperării economice, inclusiv prin facilitarea legăturilor intercomunitare și, după caz, transfrontaliere. Această localizare favorizează integrarea economiei locale în circuite mai largi de dezvoltare și diversificarea activităților non-agricole.

Acest capitol oferă o imagine amplă și argumentată asupra teritoriului acoperit de GAL, descriind caracteristicile geografice, naturale, demografice, economice, infrastructurale și culturale care definesc identitatea și potențialul său de dezvoltare.

Tabel 1. Unități administrativ-teritoriale în componența GAL „33 de Vaduri”

No.	UTA	Localitățile comp.	Suprafața, ha ²	Populația 2014	Populația 2024 ¹	Atestat
1.	or. Ocnița	or. Ocnița	732,4693	7254	5 187	1897
2.	or. Funză	or. Frunză	327,0383	1139	581	1967
3.	or. Otaci	or. Otaci	682,9422	6043	3 598	1419
4.	c. Bîrlădeni	s. Bîrlădeni s. Paladea s. Rujnița	5444,211	2569	1 778	1522 1513 1448
5.	s. Bîrnova	s. Bîrnova	3333,5892	2310	1 498	1437
6.	c. Calarașovca	s. Calarașeuca s. Berezovca	224,581	2098	1 571	1622 1928
7.	s. Clocușna	s. Clocușna	3100,49	2093	1 365	1447
8.	c. Coreștauți	s. Coreștauți s. Stălinești	226,3612	990	674	1586 1936
9.	c. Dîngeni	s. Dîngeni s. Grinăuți	3477,3176	1557	1 011	1429 1872

¹ https://statistica.gov.md/ro/numarul-populatiei-cu-resedinta-obisnuita-in-republica-moldova-pe-9578_61862.html

10.	s. Gîrbova	s. Gîrbova	2791,5308	1254	873	1775
11.	c. Grănăuți-Moldova	Grinăuți-Moldova Grinăuți-Raia Rediul Mare	3727,1033	2062	1 246	1437 1437 1925
12.	s. Hădărăuți	s. Hădărăuți	3166,752	1848	1 128	1432
13.	c. Lencăuți	s. Lencăuți s. Verejeni	3178,1421	1681	1 042	1628 1624
14.	c. Lipnic	s. Lipnic s. Paustova	3553,2347	3271	2 077	1436 1437
15.	s. Mereșeuca	s. Mereșeuca	2027,93	1089	762	1437
16.	c. Mihălășeni	s. Mihălășeni s. Grinăuți	278,4315	1433	906	1431 1893
17.	s. Naslavcea	s. Naslavcea	0,5163	782	426	1437
18.	c. Ocnîța	s. Ocnîța s. Maiovca	4723,9491	3133	2 054	1431 1911
19.	s. Sauca	s. Sauca	3313,3992	1626	1 082	1620
20.	s. Unguri	s. Unguri	2000	1355	999	1670
21.	c. Vălcineț	s. Vălcineț s. Codreni	3118,514	2162	1 752	1597 1765
	TOTAL	3 orașe, 10 comune și 8 sate	49428,5028	45500	31610	

1.1. Amplasarea geografică

După cum s-a reiterat anterior, teritoriul Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” reprezintă aproximativ 1,5% din teritoriul Republicii Moldova și cuprinde toate localitățile raionului Ocnîța, fapt ce conferă GAL-ului un caracter teritorial extins și o relevanță strategică la nivel regional.

Din punct de vedere al poziției geografice, GAL-ul este situat în partea de nord-vest a Republicii Moldova, în cadrul Platoului Moldovei, iar hotarul de nord și nord-est al regiunii coincide cu frontiera de stat a Republicii Moldova, element care constituie un reper fizico-geografic distinct și un potențial de dezvoltare specific, inclusiv din perspectiva cooperării transfrontaliere.

Cea mai nordică localitate a GAL este satul Naslavcea, care reprezintă totodată și cea mai nordică localitate a Republicii Moldova, iar limita sudică a teritoriului este marcată de comuna Bîrlădeni. Extrema estică coincide cu teritoriul satului Unguri, iar hotarul vestic este reprezentat de comuna Coreștauți. Orașul Ocnîța, parte a teritoriului GAL, este situat la o distanță de aproximativ 230 km de municipiul Chișinău și ocupă ultimul loc ca număr de locuitori dintre cele 12 orașe ale Regiunii de Dezvoltare Nord. Teritoriul GAL e traversat de calea ferată, ce constituie 80 km lungime, cu nodul principal Ocnîța și drumurile naționale R-8, R-9, R-10, R-11, R-51.

Prezența râului Nistru și a afluenților săi conferă teritoriului GAL un caracter peisagistic și natural distinct la nivel național. Satul Naslavcea, amplasat pe versanți colinari pitorești, creează imaginea unei localități cu specific montan. În apropierea acestuia, pe malul stâng al pârâului Chisărau, se află râpa „Karpov Iar”, monument paleontologic de importanță științifică, unde pot fi observate formațiuni geologice cu fosforite, lutșuri șiistoase și amprente fosile. De asemenea, teritoriul comunei Lencăuți oferă panorame naturale deosebite, care evidențiază potențialul turistic ridicat al regiunii.

1.2. Mediul

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” se încadrează din punct de vedere natural în zona de silvostepă, caracterizată printr-un echilibru relativ între suprafețele agricole, vegetația naturală și elementele de relief colinar. Condițiile de mediu sunt influențate în mod direct de structura geomorfologică a zonei, de rețeaua hidrografică și de utilizarea intensivă a terenurilor agricole.

Relieful teritoriului Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” se înscrie în cadrul Câmpiei Moldovei de Nord, corespunzând părții de nord-est a Platoului Moldovei de Nord. Zona este caracterizată printr-un relief slab deluros, cu un grad moderat de fragmentare, determinat de văile cursurilor de apă și de structura geologică specifică regiunii.

Relieful teritoriului este relativ complex, fapt care a condiționat fragmentarea semnificativă a suprafețelor și formarea lanțului de toltre în partea vestică a regiunii. Înclinarea generală a suprafețelor este orientată din nord-vest spre sud-est, cu diferențe locale de nivel. Partea vestică a teritoriului este mai ridicată, cu o coborâre treptată a reliefului din nord spre sud, variațiile de altitudine atingând 45–50 m pe distanțe de aproximativ 1000 m.

Fig. 1. Imagine realizată în com. Calarașeuca

Pe teritoriul GAL sunt frecvent întâlnite ravenele și râpile, forme de relief care afectează în mod direct terenurile agricole, conducând la degradarea solurilor și scoaterea din circuitul agricol a suprafețelor fertile. În partea estică a teritoriului persistă dealuri cu înălțimi mijlocii, cu creste aplatizate și versanți cu pante neuniforme, unde se manifestă fenomene de alunecări de teren de diferite forme și dimensiuni, generând un microrelief accidental și riscuri geomorfologice sporite.

Clima teritoriului GAL „33 de Vaduri” este temperat-continentală, caracterizată prin ierni reci și veri calde, frecvent secetoase. Temperatura medie a lunii ianuarie variază între –8 și –10°C, iar a lunii iulie între +20 și +25°C. Cantitatea medie anuală de precipitații este de aproximativ 550–600 mm, cu un maxim înregistrat în luna iunie și un minim în luna februarie. Precipitațiile lichide se înregistrează, în medie, în circa 111 zile pe an, iar cele solide în aproximativ 28 de zile, grosimea medie a stratului de zăpadă atingând valori maxime de circa 14–15 cm în luna februarie. Vânturile dominante sunt cele din nord-vest și sud-est, iar calmul atmosferic are o frecvență relativ ridicată.

Schimbările climatice accentuează frecvența și intensitatea fenomenelor meteorologice extreme, precum secetele, ploile torențiale, vijeliile, furtunile cu grindină și episoadele de îngheț târziu, cu impact direct asupra agriculturii și activităților economice locale. Aceste riscuri climatice generează pierderi pentru agenții economici din sectorul agricol și afectează stabilitatea dezvoltării rurale. În acest context, Strategia de Dezvoltare Locală integrează

măsurile orientate spre adaptarea la schimbările climatice, promovarea tehnologiilor ecologice, utilizarea durabilă a resurselor energetice și creșterea gradului de conștientizare a populației privind protecția mediului.

Sistemul hidrografic al GAL-ului „33 de Vaduri” este bine reprezentat și include un număr semnificativ de **lacuri de acumulare și cursuri de apă de mică și medie importanță**. La nivelul GAL-ului sunt înregistrate **234 de lacuri de acumulare**, cu o suprafață totală de aproximativ **763 ha**, dintre care circa **5% sunt secate**. Regimul hidrologic al lacurilor este influențat de nivelul apelor râului **Nistru** și ale râului **Ciugur**, precum și de sezonality, cu două perioade de aflus maxim al apei (februarie–aprilie și iunie–iulie) și scăderi semnificative ale nivelului în perioada estivală, asociate proceselor de colmatare și eroziune a solurilor. Majoritatea bazinelor acvatice nu dispun de documentație tehnică și regulamente de exploatare, ceea ce afectează gestionarea durabilă a acestora.

Teritoriul este traversat de mai multe **râuri mici și pârauri**, inclusiv **Racovăț, Ciugur și Cubolta** (afluent al Răutului), precum și de cursuri de apă minore, afluenți ai Ciugurului. Bazinele acvatice sunt utilizate preponderent pentru **pescuit recreativ** și, în unele cazuri, ca sursă pentru **irigarea terenurilor agricole**. Speciile piscicole dominante includ fitofagul, novacul, crapul, carasul și șalăul. Totodată, poluarea, eroziunea solurilor și lipsa amenajării zonelor de agrement limitează valorificarea durabilă a apelor de suprafață ca resursă economică și recreativă.

Fond funciar și resurse de sol Așa după cum a fost menționat mai sus, suprafața totală a GAL-ului este de 59 800 ha. Cea mai mare parte a teritoriului este acoperită cu terenuri agricole – circa 70%. Regiunea dată este cunoscută pentru nivelul înalt de fertilitate a solurilor cernoziomice tipice și levigate, care în medie, înregistrează o bonitate de peste 64 de puncte, conform datelor oferite de Institutul pentru Proiectări și Organizarea Teritoriului. Această caracteristică este una favorabilă practicării activităților agricole în câmp deschis, dar și pentru întreținerea pășunilor.

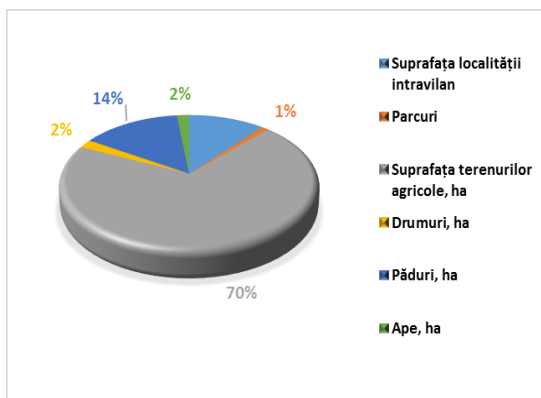

Fig. 2. Categoriile de terenuri și proporția lor

Vegetația forestieră, la fel ca și în toată zona de nord a țării, este una încadrată natural în fâșii, pârcuri răzlețe de păduri și ocupă aproximativ 14% din teritoriul zonei, acest procent fiind unul cu mult sub media pe țară și foarte apropiat de media regională. Cele mai multe terenuri ocupate de păduri și fâșii forestiere se găsesc pe teritoriul satului Gîrbova (peste 750 ha), iar cele mai puține păduri se găsesc pe teritoriul orașului Ocnița. Totodată, merită a fi menționat că în satul Naslavcea se află mai multe arii protejate de stat, care constituie o resursă naturală extrem de importantă, fiind și niște monumente de arhitectură peisagistică.

În general, teritoriul GAL este foarte bogat în *monumente ale naturii și arii protejate*. Monumente ale naturii (geologice și paleontologice): „Râpa Adâncă”, situată la marginea nordică a satului Verejeni, afloriment de cretă compactă, situat la vest de satul Naslavcea, în valea râului Chisărâu, ocolul silvic Ocnița, aflorimentul de nisipuri tortoniene de lângă gara Naslavcea, situat la 2 km sud de stația de cale ferată Naslavcea, în zona aliniamentului căii ferate Naslavcea-Bîrnova, râpa „Carpov Iar”, situată la vest de satul Naslavcea, ocolul silvic Ocnița, râpa „Rudii Iar”, situată pe teritoriul satului Naslavcea, lângă „Carpov Iar”. Alte *monumente ale naturii* din aceeași categorie sunt și porțiunea malului abrupt al Nistrului, situată între satele Naslavcea și Lencăuți, ocolul silvic Otaci, falia tectonică de lângă satul Naslavcea, situată la nord de satul Naslavcea, ocolul silvic Ocnița.

Un alt *monument al naturii de tip botanic* este și sectorul reprezentativ cu vegetație silvică de pe teritoriul c. Lipnic. Un alt monument al naturii îl constituie însăși *Rezervația Peisajeră „La 33 de vaduri”*, care se întinde la sud de satul Naslavcea, ocolul silvic Ocnița, Bîrnova, parcela 4 și parcela 5, Verejeni-Bîrnova. În același context amintim de *Rezervația Peisajeră “Călărășeuca”* - arie naturală protejată de stat. Pe teritoriul landşaftului natural se află clădirea unei mănăstiri vechi - monument de arhitectură.

În ansamblu, teritoriul GAL „33 de Vaduri” dispune de resurse naturale valoroase, determinate de poziționarea sa geomorfologică, fertilitatea ridicată a solurilor cernoziomice, diversitatea reliefului, existența unei rețele hidrografice extinse și prezența unui patrimoniu natural de importanță națională și regională. Zona de silvostepă, împreună cu ariile naturale protejate, monumentele naturii și peisajele distinctive, conferă teritoriului un potențial semnificativ pentru dezvoltarea agriculturii durabile, a turismului rural și ecologic și a activităților recreative.

Totodată, mediul natural este afectat de vulnerabilități majore, precum eroziunea solurilor, alunecările de teren, colmatarea bazinelor acvatice, presiunea asupra resurselor de apă și intensificarea fenomenelor climatice extreme. Aceste constrângeri impun integrarea unor intervenții orientate spre protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice și utilizarea durabilă a resurselor naturale, aspecte care vor fi reflectate în analiza nevoilor și în măsurile propuse prin Strategia de Dezvoltare Locală.

1.3. Populația

Conform datelor Recensământului Populației și Locuințelor din 2024, pe teritoriul GAL „33 de Vaduri” locuiesc **31 610 persoane**, ceea ce reprezintă aproximativ 0,66% din populația Republicii Moldova. Comparativ cu anul 2014 (45,5 mii locuitori), se constată o scădere demografică de circa 1,43 %, adică o rată medie anuală de depopulare de -2,5%. Cea mai populată localitate este orașul Ocnița (5187 locuitori), urmat de orașul Otaci cu 3598. Dintre așezările rurale cea mai populată sunt comunele Lipnic și Ocnița cu o populație ușor peste 2000 locuitori.

Componența populației denotă o pondere mai ridicată a femeilor (54%) față de bărbați (46%), tendință caracteristică zonelor rurale din Republica Moldova. Structura pe vârste relevă un proces accentuat de îmbătrânire demografică, reflectat prin: 17% – populație tânără (sub 18 ani); 57% – populație aptă de muncă (18–59 ani); 26% – populație vârstnică (peste 60 ani). Se constată un decalaj semnificativ între femei (75,5 ani) și bărbați (67,2 ani), determinat de mortalitatea prematură mai ridicată în rândul bărbaților și de factori comportamentali și ocupaționali.

Migrația reprezintă unul dintre cei mai importanți factori care influențează dinamica populației. Peste 9% din populația aptă de muncă este implicată în migrație externă sau sezonieră, iar numărul persoanelor plecate în perioada 2020–2024 este estimat la cel puțin 2 000 la nivel de teritoriu. Migrația generează deficit de forță de muncă și de capital uman calificat în sectoare-cheie (educație, sănătate, agricultură, servicii sociale) și contribuie la apariția unor grupuri sociale vulnerabile, precum copiii și vârstnicii rămași singuri. Totodată, remitențele constituie o sursă importantă de venit pentru gospodării și susțin consumul și inițiativele economice locale.

După criteriul apartenenței etnice, regiunea este populată preponderent de moldoveni/români. Aceștia reprezintă în medie 58 % din populație, fiind urmați de ucraineni cu o reprezentare de peste 31% din numărul locuitorilor, apoi de reprezentanții etniei rome – 6% și ruse 5% și alte etnii cu circa 1% din totalul populației. Recensământul indică cea mai mare pondere a mulți ucraineni trăiesc, conform aceleiași surse, în satul Naslavcea și Coreștauți (cca 80%).

1.4. Infrastructura fizică și servicii publice

Alimentare cu energie electrică și iluminat public. Alimentarea cu energie electrică a teritoriului GAL „33 de Vaduri” este asigurată de RED-Nord, care și gestionează distribuția energiei electrice în toate localitățile. Rețeaua electrică deservește un număr semnificativ de consumatori, respectiv 23 479 de consumatori casnici și 790 de persoane juridice, asigurând alimentarea instituțiilor publice, a agenților economici și a gospodăriilor populației.

Infrastructura de distribuție a energiei electrice este funcțională pe întreg teritoriul GAL, fiind implementate, în ultimii ani, proiecte punctuale de modernizare a rețelilor și a sistemelor de iluminat public. Un exemplu relevant îl constituie proiectele de alimentare cu energie electrică și modernizare a iluminatului stradal realizate în localități precum Clocușna, care au contribuit la îmbunătățirea siguranței publice, a mobilității nocturne și a calității vieții comunității. Iluminatul public este funcțional în majoritatea localităților GAL, însă gradul de modernizare și eficiență energetică variază între unitățile administrativ-teritoriale. O parte a rețelilor utilizează echipamente învechite, cu consum energetic ridicat, ceea ce generează costuri sporite pentru bugetele locale. În acest context, modernizarea iluminatului public și tranziția către tehnologii eficiente energetic reprezintă o direcție importantă de intervenție, inclusiv prin valorificarea oportunităților de finanțare disponibile la nivel național și local.

Rețeaua rutieră și transport. Teritoriul GAL „33 de Vaduri” beneficiază de o poziționare favorabilă în raport cu rețeaua națională de transport, fiind traversat de mai multe drumuri de importanță europeană, republicană și națională. Drumul european E583 traversează teritoriul pe direcția vest–est, asigurând conexiunea dintre punctul vamal Sculeni (Ungheni), orașele Fălești, Bălți, Edineț și punctul vamal Moghilău-Podolsk, inclusiv prin teritoriul satului Sauca. Totodată, drumul republican R51 face legătura între orașul Ocnița și punctul vamal Moghilău-Podolsk, traversând localitatea Bîrnova.

Orașul Ocnița reprezintă un nod de transport regional, fiind conectat la rețeaua națională prin drumurile R11 Ocnița–Ocnița și R51 Ocnița–Moghilău-Podolsk, precum și prin rețeaua feroviară, care traversează orașul și teritoriul GAL pe o lungime de aproximativ 80 km, cu nod feroviar principal în Ocnița. De asemenea, satul Sauca este traversat parțial de drumul european E385, care leagă orașul Edineț de punctul vamal Otaci–Moghilău. Rețeaua rutieră este completată de drumurile naționale R8, R9, R10, R11 și R51, care asigură accesul populației către centrul raional și alte orașe ale țării.

Calitatea drumurilor republicane este, în general, satisfăcătoare, însă drumurile locale aflate în gestiunea APL se confruntă cu un nivel redus de întreținere, ca urmare a constrângerilor financiare. Aproximativ 28% din drumurile intravilane dispun de îmbrăcăminte asfaltică sau rigidă, restul fiind pietruite sau neamenajate. Toate localitățile GAL au acces direct sau indirect la cel puțin un drum de importanță regională sau națională.

Transportul public de călători este asigurat prin autobuze și microbuze locale și de tranzit, care fac legătura cu orașele Bălți, Soroca, Otaci, Dondușeni și Chișinău. Transportul feroviar este, de asemenea, utilizat frecvent, iar în orașul Ocnița funcționează servicii de taxi, facilitând mobilitatea populației inclusiv în situații de urgență.

Telecomunicații și acces la informație. Infrastructura de comunicații este relativ bine dezvoltată. Toate localitățile dispun de servicii poștale, telefonie fixă și mobilă, televiziune prin cablu și acces la internet, furnizate de operatori precum Moldtelecom, Unite, Orange Moldova și Moldcell. Gradul de acoperire cu servicii de internet este estimat la aproximativ 80%, cu o utilizare mai intensă în rândul tinerilor și populației active. Unele localități dispun de pagini web sau platforme online proprii, utilizate pentru informarea comunității.

Apă și canalizare Sistemele de alimentare cu apă și canalizare sunt slab dezvoltate la nivelul teritoriului GAL. Conform datelor disponibile, doar trei sisteme centralizate de alimentare cu apă sunt funcționale, amplasate preponderent în mediul urban. Infrastructura acestora este funcțională, însă învechită și uzată, necesitând investiții urgente de modernizare. Volumul anual de apă livrat prin rețele în anul 2020 a fost de 129,7 mii m³, înregistrând o creștere nesemnificativă față de anii precedenți.

În orașul Ocnița, lungimea totală a rețelei de apeduct este de 36,6 km, însă doar 11,4% din rețele au o vechime mai mică de 10 ani. Sunt conectate 60,5% din gospodăriile urbane, iar 87% dintre acestea sunt contorizate. Toate instituțiile publice sunt conectate la apeduct, iar furnizarea apei este continuă (24/24 ore). Rețeaua centralizată de canalizare există doar în orașul Ocnița, cu o lungime totală de 4,1 km, acoperind 34,5% din locuințe. Stația de epurare, pusă în funcțiune în 2010, are o capacitate de 1 000 m³, însă este utilizată sub nivelul optim.

Gestionarea deșeurilor Sistemul de gestionare a deșeurilor solide este insuficient dezvoltat, în special în mediul rural. Colectarea deșeurilor se realizează preponderent prin gunoiști locale gestionate de APL, iar serviciile centralizate sunt limitate. Ponderea gospodăriilor cu acces la colectare organizată a crescut de la 11,8% în 2020 la 22,4% în 2025, însă diferențele dintre mediul urban și rural rămân semnificative.

În orașul Ocnița, deșeurile sunt colectate nesortat, fără posibilități de reciclare sau valorificare energetică. Există o singură întreprindere privată activă în domeniu (SRL „Marin-Service”), iar gunoiștea orașului, situată la circa 2 km, reprezintă o soluție temporară. Lipsa infrastructurii moderne și gradul redus de implicare comunitară contribuie la poluarea solurilor și apelor.

Fond locativ și bunuri publice. Fondul locativ al GAL-lui constituie 1549,5 m². În mediu unui locuitor îi revine 18,2 m², inclusiv: la sat – 30,0 m², la oraș – 24,8 m². Fondul public include clădiri administrative, centre culturale și școlare cu grad variabil de uzură. Modernizarea și reconversia acestor spații pentru centre comunitare multifuncționale reprezintă o direcție de acțiune prioritară în noua Strategie.

1.5. Infrastructura socială

Infrastructura socială a Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” reprezintă un pilon fundamental în asigurare a calității vieții, oferind acces populației la educație, sănătate, cultură, activități sportive și servicii de asistență socială. **Educație.** Învățământul formal pe teritoriul GAL „33 de Vaduri” este asigurat prin rețeaua educațională formată din: 25 de instituții de învățământ preșcolar (20 grădinițe și 5 grădinițe-creșe), 2 instituții de tip școală primară-grădiniță, 18 gimnazii, 5 licee, o școală auxiliară și 3 instituții extrașcolare (două centre de creație pentru copii și o școală sportivă). Instituțiile de învățământ preșcolar reprezintă cea mai mare pondere în rețea (46,3%), reflectând importanța educației timpurii la nivel regional. Din perspectiva organizării teritoriale, în 26 din cele 33 de localități ale GAL-ului funcționează instituții educaționale. În localitățile Ocnița (oraș), Otaci (oraș), c. Ocnița și s. Rujnița, copiii au acces complet la învățământ preșcolar, primar și secundar (ciclurile I și II), iar în unele dintre acestea funcționează mai multe instituții (4 în orașul Ocnița și 3 în orașul Otaci). În 18 localități sunt disponibile instituții preșcolare și gimnaziale,

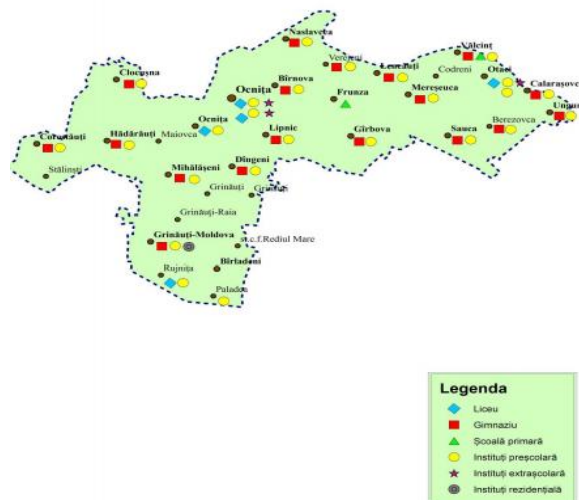

Fig. 3. Harta instituțiilor educaționale
Sursa: Harta serviciilor educaționale în raionul Ocnița

în cadrul cărora se organizează și învățământul primar. În două localități funcționează instituții de tip școală primară–grădiniță, iar în 23 de localități sunt active instituții preșcolare. Totodată, în 8 localități (Bîrlădeni, Grinăuți–Raia, Reditu Mare, Paustova, Stălinești, Grinăuți-2, Maiovca) nu există instituții educaționale, copiii fiind nevoiți să frecventeze școli din localitățile învecinate.

Din punct de vedere demografic, aproximativ 34% din totalul copiilor cu vârsta între 0 și 18 ani sunt concentrați în localitățile urbane. Din numărul total de copii, 1 496 sunt încadrați în instituții preșcolare, iar 3 930 frecventează învățământul primar și secundar. Ponderea copiilor și elevilor în structura populației regionale este mai redusă decât media națională, reflectând tendințele demografice de depopulare și îmbătrânire. Totodată, 62,2% dintre copii aparțin grupelor de vârstă care, conform legislației, urmează a fi școlarizate în învățământul primar și gimnazial, iar prognozele indică o stabilizare relativă a numărului de elevi în următorii ani. Aceste date constituie baza pentru planificarea eficientă a resurselor și adaptarea serviciilor educaționale la necesitățile reale ale copiilor din teritoriu.

Servicii culturale și educație extrașcolară. Instituțiile care asigură dezvoltarea patrimoniului cultural în GAL sunt: 26 biblioteci publice; 28 case de cultură; 5 muzee; 2 școli muzicale; 1 casă de creație; 1 școală de artă. Bibliotecile publice din toate localitățile din regiune fac parte din rețeaua Novateca, care le facilitează modernizarea și sprijină dezvoltarea de noi servicii publice.

Procesul de **educație non-formală** este dezvoltat mai puțin în zonă, caracterizându-se prin activități de instruire în cadrul cercurilor artistice sau culturale de pe lângă instituțiile de învățământ. Pe de altă parte, tinerii din regiune manifestă interes vădit pentru acumularea cunoștințelor în domenii ca scrierea de proiecte și antreprenoriat. În

Fig. 4. În incinta bibliotecii, or. Ocnița

Ocnița activează un Consiliu Raional de Tineret din care fac parte elevi din gimnazii și licee, din clasele superioare. Aceștia desfășoară numeroase activități pentru tineri, acțiuni civice, ecologice, măsuri culturale și sportive, în calitate de organizatori sau parteneri ai altor actori sociali. Tinerii din regiune sunt activi și în spațiul online și posedă aptitudini înalte de utilizare a softurilor și aplicațiilor moderne. Totodată, în or. Ocnița își au sediile și câteva ONG-uri menite să arimeze spiritul civic în regiune și să atragă tinerii și persoanele active în viața socială a comunității. Printre cele mai active ONG-uri din regiune se numără A.O. „Iunona”, A.O. „Stimul”, Asociația Părinților și Profesorilor din cadrul LT „M. Sadoveanu”, precum și alte ONG-uri și grupuri de inițiativă. Acestea participă activ atât la dezvoltarea unor subiecte mai specifice precum ar fi „implicarea mai activă a femeilor în viața socială și economică”, „implicarea în procesul decizional la nivel local”, precum și în domenii mai generale, precum „organizarea timpului liber al tinerilor” etc.

Sănătate. În domeniul ocrotirii sănătății, GAL-ul dispune de 26 de instituții specializate (1 Spital raional cu secție consultativă; 3 Centre de Sănătate ce au în subordine 26 oficii ale medicilor de familie (OMF): CS Ocnița - 16 oficii ale medicilor de familie (OMF); CS Otaci - 6 OMF.) În total, în cele 21 de UAT - uri localități activează în jur de 175 de unități de personal medical. Numărul de persoane care beneficiază de ajutor social de la stat se ridică la cel puțin 1880 de persoane, iar peste 330 de persoane sunt bătrâni singuratici.

Serviciile poștale sunt asigurate de 21 oficii poștale în care activează 30 de angajați, iar sectorul asociativ local include 15 organizații obștești implicate în domenii sociale, culturale, economice și de mediu. Aceste asociații contribuie la dinamizarea vieții civice și la implementarea proiectelor de interes comunitar, consolidând capitalul social local.

1.6. Patrimoniul material și imaterial

Teritoriul GAL „33 de Vaduri” se remarcă printr-un patrimoniu cultural și natural deosebit, care îmbină resursele de origine naturală (geologică, hidrologică, floristică și faunistică) cu cele de origine antropică (arhitecturală, istorică, spirituală și culturală). Diversitatea și densitatea obiectivelor de patrimoniu conferă regiunii un caracter distinct la nivel regional și național, reprezentând o resursă strategică pentru dezvoltarea turismului rural, ecologic și cultural.

Patrimoniul natural. Patrimoniul natural al GAL este definit de structura geologică complexă, care a favorizat apariția unui număr semnificativ de monumente geologice și paleontologice. În complexul natural de la Naslavcea se evidențiază Râpa lui Carp (Carpov Iar) și Râpa Rudi (Rudii Iar), obiective aflate sub protecția statului încă din anul 1962. Acestea conțin acumulări valoroase de fosile (pești, moluște, insecte, plante) din perioada Sarmatului Timpuriu, vechi de aproximativ 12 milioane de ani, cu importanță științifică deosebită. Alte obiective naturale relevante includ „Râpa Adâncă” din apropierea satului Verejeni, aflorimentele de cremene și nisipuri tortoniene

Fig. 5. Complexul Monastic Calaraseuca

din zona Naslavcea, porțiunile abrupte ale malului râului Nistru între Naslavcea și Lencăuți, precum și falia tectonică situată la nord de Naslavcea. Un rol central îl ocupă Rezervația peisagistică „La 33 de Vaduri”, care adăpostește specii rare de floră și faună, inclusiv plante și animale incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova. De asemenea, Rezervația Peisajeră „Călărășeuca” (252 ha), situată în apropierea orașului Otaci, reprezintă o arie naturală protejată de stat, caracterizată prin ponoare adânci, peșteri, grote și o biodiversitate ridicată. Pe teritoriul acesteia se află și o mănăstire veche, monument de arhitectură, integrată armonios în peisajul natural.

Patrimoniul cultural, istoric și arhitectural. Patrimoniul cultural antropic al GAL „33 de Vaduri” include monumente istorice, lăcașe de cult, muzee locale și obiective arhitecturale. Un element de referință îl constituie Mănăstirea de maici „Adormirea Maicii Domnului” – Călărășeuca, amplasată pe malul Nistrului, într-un defileu împădurit, cu valoare spirituală, istorică și turistică majoră. Printre obiectivele de patrimoniu construit se numără gara feroviară din orașul Ocnîța (1903), monument de arhitectură, precum și Fântâna Cadînei din comuna Lipnic, cunoscută ca punct de atracție local. Patrimoniul muzeal este reprezentat de Casa-muzeu „P. Zadnipru” din satul Sauca, dedicată vieții și activității scriitorului, și de Muzeul „Constantin Stamati” din comuna Ocnîța, amenajat în conacul acestuia, monument de arhitectură de importanță națională din secolul al XIX-lea.

Patrimoniul cultural instituțional. Viața culturală a regiunii este susținută de o rețea instituțională extinsă, care include 26 biblioteci publice, 28 case de cultură, 5 muzee, 2 școli muzicale, o casă de creație și o școală de arte. Activitatea culturală se reflectă într-un număr ridicat de evenimente culturale organizate anual, funcționarea cercurilor artistice (dans, muzică, teatru, folclor) și existența colectivelor cu titlul onorific „model”. Alocările bugetare pentru cultură au înregistrat o tendință de creștere în ultimii ani, însă eficiența utilizării acestora rămâne limitată de constrângeri sistemice.

Patrimoniul imaterial și tradițional Patrimoniul imaterial al GAL este reprezentat de **tradiții, obiceiuri, meșteșuguri și manifestări culturale locale**, transmise din generație în generație. este animată de un bogat tezaur de tradiții, obiceiuri și festivaluri care unesc comunitatea. Printre obiceiurile de iarnă se remarcă: Malanca, celebră pentru măști colorate și dansuri populare; Capra, Căluțul și Steaua, practicate de grupuri de tineri colindători. Aceste tradiții, transmise din generație în generație, sunt expresii autentice ale identității locale.

În pofida bogăției patrimoniului, valorificarea acestuia este limitată de lipsa unei politici culturale coerente, de insuficiența resurselor financiare, de capacitatea managerială redusă a instituțiilor culturale și de finanțarea netransparentă a sectorului. Totodată, patrimoniul cultural și natural oferă oportunități majore de dezvoltare, prin includerea obiectivelor în circuitul turistic, dezvoltarea infrastructurii de cazare și servicii, promovarea turismului rural și ecologic și susținerea antreprenoriatului local în domeniul cultural și turistic.

1.7. Economia locală

Economia teritoriului GAL „33 de Vaduri” este susținută în principal de **agricultură, comerț și industrie**, cu predominanța industriei agroalimentare. Alte sectoare au o pondere redusă și contribuie mai puțin la veniturile bugetelor locale. Evoluția indicatorilor economici relevă o scădere cu circa 13% a volumului vânzărilor pe domenii de activitate, determinată de diminuări în majoritatea ramurilor, cu excepția industriei.

Activitatea economică din teritoriu este reprezentată de aproximativ **468 agenți economici**, cu concentrare mai mare în localitățile urbane. În orașul Ocnița funcționează *3 piețe, 11 unități de alimentație publică, 12 întreprinderi de deservire socială, 4 filiale ale băncilor comerciale și 4 filiale ale companiilor de asigurare*, ceea ce oferă un nucleu de servicii pentru întreg teritoriul GAL.

Agricultura. Similar tendințelor naționale, agricultura reprezintă baza economiei rurale, beneficiind de condiții favorabile de climă, relief și sol. În structura activității economice teritoriale predomină producerea agricolă – 54,5%, comparativ cu industria – 28%. Terenurile agricole sunt preponderent în proprietate privată, o parte fiind în proprietatea statului sau a APL, iar utilizarea lor se realizează frecvent prin arendă. Bonitatea medie a terenurilor agricole este estimată la circa 73 grad/ha, ceea ce indică un potențial ridicat pentru agricultură intensivă și extensivă, cu vulnerabilități locale la eroziune. Din totalul terenurilor agricole, peste 66% sunt arabile, utilizate pentru culturi anuale precum grâu, porumb, orz, floarea-soarelui și alte culturi tehnice. Culturile perene ocupă aproximativ 6 568 ha (circa 15%), fiind dominate de livezi (aprox. 96% din culturile perene), în special meri și pruni, completate de nucifere și culturi bacifere. În teritoriu se atestă inițiative punctuale de grădinărit, producție de legume și fructe ecologice, precum și cultivarea în spații protejate și floricultură.

Fig. 6. Prisaca lui Boris Macoviciuc, s. Naslavcea

Structura exploatașilor agricole este fragmentată: sunt înregistrați peste 5 900 de deținători funciari, majoritatea persoane fizice cu parcele mici (20 ari – 3–5 ha), alături de gospodării țărănești și SRL-uri cu suprafețe mai mari (5–30 ha și peste). În teritoriu activează circa 28 de întreprinderi agricole mijlocii și mari, care prelucrează suprafețe de 50–100 ha și mai mult, cu o concentrare mai mare în Lipnic și Lencăuți.

Zootehnie și acvacultură Zootehnia rămâne o ramură importantă, axată pe creșterea porcinelor, ovinelor, precum și a păsărilor, iepurilor și albinelor. Conform datelor disponibile, creșterea porcinelor este cea mai dezvoltată ramură, însă în perioada analizată s-a înregistrat o scădere semnificativă (–33,3% până în 2024), în timp ce creșterea iepurilor a cunoscut o creștere (+83% în 2024 față de 2020), indicând apariția unor nișe locale cu potențial. Resursele acvatice susțin și dezvoltarea pisciculturii, iar în satul Naslavcea activează singura crescătorie de păstrăv și păstrăv auriu din Republica Moldova, element distinctiv cu potențial de diversificare economică și turistică.

Fig. 7. Crescătorie de păstrăv, s. Naslavcea

Sectorul de servicii. În ansamblu, sectorul serviciilor de cazare și alimentație publică dispune de o infrastructură funcțională, dar insuficient valorificată, cu o capacitate limitată de primire a turiștilor și cu un grad redus de integrare în circuite turistice organizate. Extinderea și modernizarea acestui sector, corelată cu valorificarea patrimoniului natural și cultural al regiunii, reprezintă o oportunitate clară de dezvoltare economică locală, inclusiv prin stimularea antreprenoriatului rural și crearea de servicii turistice complementare. În GAL avem 8 unități de alimentații publice pentru **evenimente festive, activități**

sociale, servicii de catering și agrement, contribuind la dinamizarea vieții economice locale și la crearea locurilor de muncă, în special sezoniere. Oferta de cazare este limitată ca volum, dar diversificată ca tipologie, fiind reprezentată de hosteluri, hoteluri și pensiuni cu capacitate mică și medie. Capacitatea totală de cazare este redusă, insuficientă pentru turism de masă sau sejururi de durată, însă adecvată pentru turism de tranzit, delegații, vizite de scurtă durată și evenimente locale.

Economia teritoriului GAL „33 de Vaduri” este caracterizată de predominanța agriculturii și producției primare, completată de activități de procesare agroalimentară, comerț și servicii, cu un nivel redus de diversificare și cu infrastructură economică insuficient dezvoltată. În același timp, regiunea dispune de resurse naturale, agricole și turistice valoroase, care oferă premise reale pentru dezvoltarea economiei rurale și crearea de valoare adăugată la nivel local.

Pentru perioada 2026–2030, principalele direcții de intervenție economică ale GAL „33 de Vaduri” vizează:

- Creșterea competitivității sectorului agricol prin modernizarea tehnologică, introducerea practicilor agricole durabile și reducerea vulnerabilităților climatice;
- Diversificarea activităților agricole prin stimularea zootehniei, apiculturii, pisciculturii și a culturilor cu valoare adăugată;
- Extinderea economiei rurale non-agricole, prin dezvoltarea turismului rural, a serviciilor de cazare și alimentație publică, precum și a activităților conexe patrimoniului natural și cultural.

1.8. Administrația publică locală și instituțiile publice

Grupul de Acțiune Locală „33 de Vaduri” include în componența sa toate unitățile administrativ-teritoriale din raionul Ocnița, care au demonstrat deschidere pentru cooperare intercomunitară și capacitatea de a construi un parteneriat funcțional.

Capacitatea administrativă a APL-urilor partenere. În ansamblu, autoritățile publice locale din cadrul GAL „33 de Vaduri” dispun de resurse umane calificate, însă numeric insuficiente în raport cu volumul și complexitatea atribuțiilor. Capacitatea administrativă este mai bine conturată în localitățile urbane, unde statele de personal sunt, în mare parte, completate (în medie cca 25–26 angajați per APL urbană), comparativ cu comunele și satele, unde activează structuri administrative restrânse, de 5–11 unități de personal.

Management strategic și de proiect. Majoritatea APL-urilor membre ale GAL „33 de Vaduri” dețin strategii locale de dezvoltare socio-economică, care constituie cadrul de bază pentru planificarea investițiilor publice și elaborarea proiectelor comunitare, orientate spre: modernizarea infrastructurii rutiere și edilitare; extinderea și îmbunătățirea serviciilor publice (apă, canalizare, iluminat stradal); reabilitarea instituțiilor publice și a infrastructurii sociale; organizarea evenimentelor culturale și de promovare locală; valorificarea patrimoniului natural și cultural. APL-urile au acumulat experiență practică în managementul proiectelor, inclusiv prin participarea la programe finanțate din surse naționale și externe, precum LEADER, FNDAMR și alte mecanisme de granturi.

Bugete locale și sustenabilitate financiară Bugetele publice locale sunt constituite preponderent din transferuri de la bugetul de stat, completate de venituri proprii (impozite, taxe și alte plăți locale) și, într-o măsură mai redusă, din granturi și proiecte. Ponderea veniturilor proprii variază semnificativ între localități, situându-se, în general, între 17% și 38% din totalul veniturilor bugetare.

Dimensiunea bugetelor diferă considerabil: în anul 2025, orașul Ocnița a gestionat un buget de aproximativ 31144,7 mii lei, în timp ce unele localități rurale, precum Naslavcea, au dispus de bugete de circa 2688,2 mii lei. În pofida unei baze fiscale modeste, APL-urile demonstrează disciplină financiară și interes crescut pentru atragerea resurselor externe.

Comunicare, transparență și participare publică Nivelul de transparență și comunicare publică este în proces de consolidare. Deși nu toate primăriile dispun de pagini web proprii funcționale, rețelele sociale (în special Facebook) sunt utilizate activ pentru informarea cetățenilor, promovarea deciziilor locale și mobilizarea comunității. În paralel, adunările publice, consultările comunitare și evenimentele locale rămân instrumente esențiale de dialog direct cu cetățenii.

Cooperare intercomunitară și parteneriate Cooperarea dintre localitățile membre ale GAL „33 de Vaduri” este într-o etapă de dezvoltare, fiind vizibilă prin acțiuni comune în domeniul cultural, social și administrativ, schimburi de experiență și participare la inițiative comune promovate de GAL. Majoritatea APL-urilor sunt membre ale Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), ceea ce facilitează reprezentarea intereselor locale la nivel național. Există premise favorabile pentru extinderea cooperării intercomunitare și pentru dezvoltarea de parteneriate externe, inclusiv transfrontaliere, în perioada de implementare a Strategiei.

CAPITOLUL II. DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

2.1. Descrierea parteneriatului

Grupul de Acțiune Locală „33 de Vaduri” reprezintă o structură de cooperare teritorială extinsă, constituită la nordul Republicii Moldova, care funcționează ca mecanism de coordonare a dezvoltării locale integrate, în baza principiilor abordării LEADER. Parteneriatul este construit pe cooperarea funcțională dintre autoritățile publice locale, sectorul privat și societatea civilă, având ca scop valorificarea resurselor endogene și consolidarea capacității comunităților de a genera dezvoltare durabilă.

GAL-ul a fost inițiat în anul 2018, ca răspuns la necesitatea unei abordări teritoriale unitare pentru localitățile din nordul Republicii Moldova, iar la data de 17 iunie 2022 a fost înregistrat oficial ca persoană juridică, în conformitate cu Legea nr. 50/2021. În faza inițială, parteneriatul a inclus 9 unități administrativ-teritoriale, care au pus bazele cooperării intercomunitare și au testat aplicarea mecanismelor LEADER prin primele cicluri de implementare.

Evoluția GAL „33 de Vaduri” este marcată de un proces de extindere teritorială graduală, fundamentat pe criterii de coerență geografică, compatibilitate socio-economică și interes comun pentru dezvoltare. În urma acestui proces, în anul 2026, parteneriatul acoperă întreg raionul Ocnița, reunind 21 de unități administrativ-teritoriale (3 orașe, 9 comune și 8 sate), respectiv 33 de localități, fapt care conferă GAL-ului un caracter unic la nivel național, din perspectiva dimensiunii teritoriale și a complexității administrative.

Parteneriatul funcționează ca o platformă operațională de cooperare, nu ca o structură formală. Autoritățile publice locale utilizează GAL-ul ca instrument de coordonare a investițiilor mici și medii, mediul privat îl percepe ca mecanism de acces la sprijin pentru antreprenariat rural, iar sectorul civic îl valorifică pentru inițiative comunitare, culturale și sociale. Această complementaritate a permis dezvoltarea unui capital de încredere intersectorial, consolidat prin implementarea proiectelor și prin procese participative recurente.

În perioadele 2018–2022 și 2022–2025, GAL „33 de Vaduri” a gestionat două cicluri complete de implementare LEADER, acumulând experiență instituțională relevantă în planificare strategică, evaluare de proiecte, monitorizare și raportare. Portofoliul de 95 de proiecte implementate, cu o valoare totală de peste 14,5 milioane MDL, reflectă capacitatea parteneriatului de a răspunde nevoilor reale ale comunităților și de a genera impact teritorial măsurabil.

Structura de guvernanță a GAL este concepută pentru a asigura echilibru decizional, transparență și separarea funcțiilor, fiind formată din:

- Adunarea Generală, ca organ suprem de orientare strategică;
- Consiliul de Administrație, responsabil de deciziile de management și supervizare;
- Echipa executivă, care asigură implementarea operațională a Strategiei;
- Comitetul de Selectare, cu rol independent în evaluarea proiectelor;
- Comisia de cenzori, care garantează controlul financiar intern.

Funcționarea parteneriatului este susținută de mecanisme permanente de consultare publică, informare și implicare comunitară, aplicate diferențiat în funcție de specificul localităților urbane și rurale.

2.2. Evoluția și potențialul GAL

Evoluția Grupului de Acțiune Locală „33 de Vaduri” reflectă un proces gradual de consolidare instituțională și teritorială, desfășurat într-un context administrativ complex, caracterizat de dimensiunea extinsă a raionului Ocnîța, diversitatea localităților membre și disparități socio-economice accentuate. În perioada 2018–2025, GAL-ul a trecut de la o inițiativă de cooperare intercomunitară la un parteneriat funcțional matur, capabil să planifice și să implementeze intervenții de dezvoltare locală integrate, în conformitate cu principiile abordării LEADER.

Etapa I (2018–2020): Inițierea parteneriatului și testarea cooperării locale Prima etapă a evoluției GAL-ului a fost marcată de constituirea nucleului inițial al parteneriatului și de primele încercări de cooperare între autoritățile publice locale, mediul antreprenorial și societatea civilă. GAL „33 de Vaduri” a fost constituit în anul 2018, în cadrul implementării abordării europene LEADER prin programul „Activități LEADER în Moldova”, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone, prin Polish Aid, și implementat de Solidarity Fund PL în Moldova. Inițiativa a pornit de la 4 unități administrativ-teritoriale – satul Bîrnova, comuna Lipnic, satul Gîrbova și orașul Ocnîța – ai căror reprezentanți APL au depus solicitarea comună de participare la concursul organizat de Solidarity Fund PL. Includerea orașului Ocnîța, oraș-reședință de raion, a reprezentat o inovație la nivel național, întrucât metodologia europeană LEADER permite participarea localităților urbane cu o populație sub 10.000 de locuitori. Această decizie a constituit o premieră pentru Republica Moldova, demonstrând aplicarea flexibilă și adaptată a principiilor LEADER într-un context teritorial complex.

Etapa II (2021–2022): Extinderea, instituționalizare și fundamentare strategică În anul 2020 a fost inițiat un nou proces de extindere teritorială, de această dată la o scară mult mai amplă. Inițial, a fost propusă aderarea a 11 UAT-uri, ulterior fiind cooptată încă o localitate. Până la data de 01 august 2020, au fost adoptate 12 decizii ale consiliilor locale de aderare la GAL „33 de Vaduri”, din partea următoarelor localități: Calarașeuca, Unguri, Otaci, Mihălășeni, Grinăuți-Moldova, Bîrlădeni, Hădărăuți, Dîngeni, Ocnîța (comună), Clocușna, Vălcineț și Coreșăuți. Perioada 2021–2022 a reprezentat un moment-cheie în evoluția GAL „33 de Vaduri”, prin: formalizarea structurii de guvernanta; înregistrarea GAL-ului ca persoană juridică, în conformitate cu cadrul legal național; elaborarea și aprobarea primei Strategii de Dezvoltare Locală. Procesul de planificare strategică a fost realizat prin consultări extinse în localitățile membre, colectarea de date socio-economice și prioritizarea nevoilor locale. Această etapă a contribuit la consolidarea identității GAL-ului și la clarificarea rolului său în raport cu APL-urile și ceilalți actori locali.

Etapa III (2022–2024): Consolidare operațională și implementare LEADER

Odată cu lansarea apelurilor de proiecte LEADER, GAL „33 de Vaduri” a intrat într-o etapă de maturizare operațională. În această perioadă: au fost implementate două cicluri de finanțare, cu un portofoliu diversificat de proiecte; s-au finanțat intervenții în infrastructura socială, spații publice, servicii comunitare, antreprenariat rural și patrimoniu local; au fost standardizate procedurile interne de selecție, monitorizare și raportare.

Implementarea proiectelor a contribuit la creșterea încrederii actorilor locali în mecanismul GAL și la consolidarea capacității administrative a echipei executive. Totodată, s-a observat o creștere a participării comunitare și a interesului pentru inițiative intercomunitare.

Etapa IV (2024–2025): Extindere teritorială și maturizare strategică

În perioada 2024–2025, GAL „33 de Vaduri” a parcurs un proces de extindere teritorială semnificativă, care a condus la includerea întregului raion Ocnîța în aria de acoperire a Strategiei. Această extindere a avut drept efect: creșterea dimensiunii teritoriale și demografice a GAL-ului; diversificarea profilului economic și social al

parteneriatului;amplificarea complexității proceselor de coordonare și planificare. În paralel, a fost inițiat procesul de actualizare a SDL, în conformitate cu cerințele MAIA, prin consultări publice, chestionări locale și analize sectoriale, orientate spre definirea unei viziuni unitare pentru perioada 2026–2030.

La finalul perioadei de programare 2021–2025, GAL „33 de Vaduri” dispune de un potențial consolidat, rezultat al experienței acumulate și al capitalului instituțional dezvoltat:

1. Potențial instituțional și administrativ GAL-ul beneficiază de o structură de guvernare funcțională, proceduri clare și o echipă executivă cu experiență în gestionarea proiectelor LEADER. APL-urile partenere dispun de strategii locale și experiență în implementarea proiectelor de infrastructură și servicii publice.

2. Potențial comunitar și de cooperare intercomunală Parteneriatul reunește localități urbane și rurale, grupuri civice, antreprenori și instituții publice, creând premise pentru inițiative comune și proiecte integrate. Deși cooperarea intercomunală este încă în curs de consolidare, există un cadru favorabil pentru dezvoltarea acesteia în perioada următoare.

3. Potențial economic și teritorial Teritoriul GAL dispune de resurse agricole semnificative, patrimoniu natural și cultural valoros, precum și de oportunități pentru diversificarea economiei rurale prin procesare locală, servicii, turism și activități neagricole. Dimensiunea teritorială extinsă permite abordări integrate și proiecte cu impact la scară raională.

4. Potențial pentru dezvoltare integrată în perioada 2026–2030 Experiența acumulată în ciclurile precedente, extinderea teritorială și consolidarea parteneriatului oferă GAL „33 de Vaduri” premise reale pentru trecerea de la intervenții punctuale la proiecte integrate, cu impact durabil asupra calității vieții, economiei locale și coeziunii teritoriale.

Lecțiile învățate și experiența acumulată a evidențiat câteva direcții prioritare de îmbunătățire:

- **Extinderea teritorială necesită mecanisme consolidate de coeziune și coordonare**, întrucât diversitatea administrativă, culturală și demografică a unui GAL de dimensiune raională impune abordări diferențiate și o guvernare intercomunitară mai structurată.

- **Capacitatea administrativă inegală a APL-urilor influențează direct accesul și calitatea implementării proiectelor**, ceea ce evidențiază necesitatea sprijinului tehnic constant pentru localitățile mici și cu resurse limitate.

- **Procesele participative autentice sunt esențiale pentru succesul și legitimitatea extinderilor**, experiența demonstrând că implicarea timpurie a actorilor locali crește asumarea, relevanța și sustenabilitatea intervențiilor.

- **Diversitatea culturală și etnică a teritoriului reprezintă atât o provocare, cât și o resursă strategică**, care necesită instrumente de comunicare și implicare adaptate și o abordare incluzivă a dezvoltării locale.

- **Creșterea dimensiunii și complexității GAL impune profesionalizarea continuă a structurilor interne**, orientarea către proiecte intercomunitare integrate și clarificarea rolului GAL ca platformă strategică de cooperare, nu doar ca mecanism de finanțare.

Perspective pentru perioada 2026 – 2030. Pentru perioada 2026–2030, dezvoltarea GAL „33 de Vaduri” va fi orientată către consolidarea rolului său de platformă strategică de cooperare intercomunitară, capabilă să genereze impact teritorial integrat și sustenabil. Principalele perspective de dezvoltare sunt:

1. Consolidarea guvernării teritoriale și a coeziunii interne a GAL, prin mecanisme clare de coordonare între UAT-uri, dezvoltarea cooperării intercomunitare și promovarea proiectelor comune cu impact raional.

2. Creșterea capacității administrative și instituționale, prin profesionalizarea continuă a structurilor GAL, sprijin tehnic pentru APL-urile mici și dezvoltarea competențelor în planificare strategică, management de proiect și atragere de fonduri.
3. Diversificarea economiei locale și crearea de valoare adăugată, cu accent pe modernizarea agriculturii, dezvoltarea lanțurilor scurte, procesarea agroalimentară, turismul rural și valorificarea patrimoniului natural și cultural.
4. Promovarea incluziunii sociale și a abordărilor sensibile la diversitatea etnică și culturală, valorificând specificul zonelor de frontieră și implicarea activă a tinerilor, femeilor și grupurilor vulnerabile în procesele de dezvoltare locală.
5. Orientarea investițiilor către proiecte integrate și sustenabile, care să contribuie la adaptarea la schimbările climatice, tranziția energetică, îmbunătățirea serviciilor publice și creșterea calității vieții în comunități.
6. Consolidarea rolului GAL ca actor regional relevant, prin dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale, cooperare transfrontalieră și alinierea intervențiilor locale la prioritățile naționale și europene de dezvoltare rurală.

Această perspectivă poziționează GAL „33 de Vaduri” pentru perioada 2026–2030 nu doar ca mecanism de implementare LEADER, ci ca instrument strategic de transformare teritorială, orientat spre rezultate măsurabile, reziliență și dezvoltare durabilă.

2.3. Misiunea GAL

Misiunea GAL „33 de Vaduri” este de a mobiliza comunitățile locale, într-un parteneriat funcțional și incluziv, pentru a stimula dezvoltarea rurală integrată, prin valorificarea resurselor locale, promovarea inițiativelor economice durabile, consolidarea coeziunii sociale și aplicarea principiilor abordării LEADER.

2.4. Viziunea de dezvoltare a teritoriului GAL

În anul 2030, GAL „33 de Vaduri” ca un teritoriu coeziv, rezilient și competitiv, situat într-o zonă de frontieră activă și deschisă cooperării, în care comunitățile locale colaborează, își valorifică diversitatea culturală și etnică și transformă resursele naturale, agricole și umane în oportunități de dezvoltare durabilă.

2.5. Experiența implementării strategiei de dezvoltare locală precedente

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” în perioada 2021–2025 a confirmat capacitatea parteneriatului de a funcționa ca mecanism eficient de mobilizare a resurselor, gestionare a finanțărilor și generare de impact real la nivel local. Această etapă a reprezentat un proces de consolidare instituțională și de maturizare operațională, bazat pe lecțiile învățate din primele cicluri LEADER.

Volumul și dinamica finanțărilor. În perioada de referință, prin intermediul Programului LEADER și al fondurilor externe complementare, au fost implementate **73 de proiecte**, cu un **buget total de peste 14,4 milioane MDL**. Evoluția anuală relevă o dinamică ascendentă clară:

Tabelul 2. Portofoliul proiectelor implementate de GAL

Fondul	Anul financiar	Nr. de proiecte	Valoarea
Implementate de GAL			
Solidarity Fund PL	2021	16 proiecte	2,34 mil. MDL
Programul de Stat LEADER	2022	13 proiecte	3,33 mil. MDL
	2023	11 proiecte	1,81 mil. MDL
	2024	14 proiecte	4,37 mil. MDL
	2025	17 proiecte	4,50 mil. MDL
People in Need (PIN), Czech Republic	2024	1 proiect	195,000 mii MDL
Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului	2025	1 proiect	509,311 mii MDL
UCIP IFAD	2025	1 proiect	10.000 MDL
Implementate în parteneriat cu AO "Inima Nordului"			
Fundația Est-Europeană din resursele acordate de Uniunea Europeană și Suedia	2023-2024	1 proiect	466,800 mii MDL
Helvetas Moldova, Swiss Agency for Development and Cooperation, HEKS/EPER Moldovan	2024	1 proiect	97,250 mii MDL
Guvernul Elveției, prin intermediul proiectului moldo-elvețian MENSANA	2025	1 proiect	204,350 mii MDL
Help – Hilfe zur Selbsthilfe e.V.	2023 – 2025	1 proiect	252,850 mii MDL

După un minim în 2023, anul 2024–2025 a marcat o **creștere semnificativă (+147%)** a volumului financiar și a numărului de proiecte, reflectând consolidarea capacității de absorbție și diversificarea surselor de finanțare.

Distribuția teritorială și tipologia beneficiarilor Proiectele finanțate au vizat atât autorități publice locale, cât și antreprenori agricoli, întreprinderi mici, gospodării țărănești și organizații ale societății civile. Cele mai mari volume de investiții s-au concentrat în localități precum Ocnîța, Lencăuți și Naslavcea, în timp ce alte localități (ex. Clocușna, Mihălășeni) au înregistrat o participare redusă sau nulă, evidențiind disparități teritoriale ce necesită corectare în noul ciclu strategic.

Domenii cu cerere ridicată și domenii insuficient valorificate. Analiza implementării SDL a arătat un interes sporit față de domeniile: afaceri agroalimentare; infrastructură publică locală; eficiență energetică și energie regenerabilă. În paralel, anumite măsuri sau au fost redus accesate, în special cele orientate spre **servicii sociale, incluziune, patrimoniu cultural, mediu și agrement**, semnalând necesitatea ajustării mecanismelor de stimulare și a capacităților locale de aplicare.

Aportul fondurilor externe. Pe lângă finanțările prin AIPA, GAL „33 de Vaduri” a atras și **fonduri europene complementare** (PIN – Cehia, Help – Hilfe zur Selbsthilfe), în valoare de **aprox. 448 mii MDL**, orientate preponderent spre *educație timpurie și infrastructură socială (ex. grădinițe) și sprijinirea antreprenoriatului tinerilor și a afacerilor cu impact social*. Aceste proiecte au contribuit la **diversificarea instrumentelor de intervenție** și la extinderea rolului GAL dincolo de finanțarea strict economică.

Experiența implementării Strategiei de Dezvoltare Locală în perioada 2021–2025 confirmă faptul că GAL „33 de Vaduri” dispune de o capacitate operațională consolidată, demonstrată prin gestionarea eficientă a unui volum ridicat de proiecte, diversificate ca tipologie și beneficiari, precum și prin respectarea procedurilor LEADER de selecție, monitorizare și raportare. Totodată, implementarea succesivă a apelurilor de proiecte a contribuit la creșterea vizibilității GAL-ului și la consolidarea încrederii autorităților publice locale, antreprenorilor și organizațiilor comunitare în mecanismul LEADER, reflectată prin creșterea numărului de aplicanți și diversificarea inițiativelor propuse.

Analiza distribuției teritoriale și tematice a intervențiilor evidențiază necesitatea unei abordări mai echilibrate în următoarea perioadă strategică, prin orientarea investițiilor către localitățile și domeniile insuficient acoperite până în prezent, precum și prin întărirea componentelor sociale, culturale și de protecție a mediului, alături de sprijinul economic.

Această experiență acumulată oferă o bază solidă și verificată pentru recalibrarea obiectivelor și măsurilor Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030, cu accent pe impact teritorial uniform, sustenabilitatea investițiilor și creșterea incluziunii sociale la nivelul întregului teritoriu GAL.

2.6. Principiile LEADER în activitatea GAL

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” se bazează pe aplicarea coerentă a celor **sapte principii fundamentale ale abordării LEADER**, adaptate la realitățile teritoriale, instituționale și socio-culturale ale regiunii. Aceste principii au fost discutate și asumate în cadrul ședințelor de lucru ale GAL-ului și constituie cadrul metodologic pentru planificarea, implementarea și monitorizarea intervențiilor de dezvoltare locală.

1. Abordarea teritorială. Abordarea teritorială presupune existența unei viziuni comune de dezvoltare pentru un teritoriu compact, coerent din punct de vedere geografic, socio-economic și funcțional. Teritoriul GAL „33 de Vaduri” cuprinde 21 unități administrativ-teritoriale (3 orașe, 10 comune și 8 sate – situate în raionul Ocnița, cu o populație totală de aproximativ 31,610 mii locuitori. Specificul teritorial este determinat de amplasarea la frontiera de nord a Republicii Moldova, diversitatea etnică și culturală (inclusiv comunități ucrainene și ruse), interdependențe economice, sociale și de servicii între localitățile urbane și rurale.

2. Abordare de „jos în sus” (bottom-up). Principiul „de jos în sus” reprezintă nucleul abordării LEADER și presupune fundamentarea deciziilor strategice pe nevoile, ideile și prioritățile exprimate direct de comunități. Strategia de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” a fost elaborată și actualizată printr-un proces participativ amplu, care a inclus: consultări publice locale; ședințe tematice cu APL-uri; implicarea cetățenilor, antreprenorilor și ONG-urilor; colectarea și analiza opiniilor și propunerilor venite din teritoriu. Viziunea, misiunea, obiectivele și măsurile SDL reflectă realitățile locale și valorifică cunoașterea directă a comunităților, asigurând relevanța și acceptarea socială a intervențiilor propuse.

3. Parteneriat local. GAL-ul „33 de Vaduri” funcționează ca platformă de interconectare și animare comunitară, facilitând diseminarea cunoștințelor, schimbul de bune practici și cooperarea între sectoare. Structura GAL-ului

respectă principiul echilibrului intersectorial, cu o reprezentare de peste 50% a mediului privat și a societății civile în organele decizionale.

4. Inovația. GAL-ul își asumă rolul de „laborator de dezvoltare rurală”, în care sunt testate și promovate modele noi de intervenție adaptate contextului local. GAL-ul „33 de Vaduri” încurajează idei de proiecte cu caracter inovativ pentru teritoriu, transferul de know-how și bune practice, utilizarea tehnologiilor moderne în economie, servicii publice și viață comunitară.

5. Acțiuni integrate și multisectoriale. Strategia promovează intervenții integrate, care combină dimensiuni economice, sociale, culturale și de mediu, evitând soluțiile izolate sau fragmentate. Strategia include acțiuni multisectoriale, corelate între ele și armonizate cu: strategiile locale de dezvoltare; documentele regionale și naționale de politici publice; prioritățile programelor europene și internaționale relevante. Integrarea celor trei sectoare în procesul de planificare și implementare este considerată o condiție esențială pentru obținerea unui impact durabil și pentru utilizarea eficientă a resurselor locale.

6. Colaborare în rețea. GAL „33 de Vaduri” este membru al Rețelei Naționale LEADER și participă la inițiative de cooperare. Cooperarea vizează dezvoltarea de parteneriate tematice și teritoriale, atât la nivel local, cât și regional, național și transfrontalier.

7. Cooperarea vizează dezvoltarea de parteneriate tematice și teritoriale, atât la nivel local, cât și regional, național și transfrontalier. Cooperarea este asumată nu doar ca instrument extern, ci ca principiu intern de lucru, aplicabil între localități, sectoare și membri ai GAL-ului, în vederea obținerii unei sinergii reale și a unui impact sporit al intervențiilor. GAL „33 de Vaduri” își asumă să coopereze cu alte GAL-uri din Republica Moldova și din Uniunea Europeană.

Prin aplicarea consecventă a principiilor LEADER, adaptate specificului teritorial, demografic și multicultural al GAL „33 de Vaduri”, se consolidează o abordare de dezvoltare locală coerentă, participativă și integrată. Implicarea reală a autorităților locale, a mediului antreprenorial și a societății civile permite corelarea intervențiilor cu nevoile concrete ale comunităților, reducerea disparităților dintre localități și valorificarea potențialului comun al regiunii. Astfel, GAL-ul contribuie la implementarea eficientă a politicilor LEADER, la întărirea coeziunii teritoriale și la promovarea unei dezvoltări durabile și echilibrate în microregiunea rural-urbană de frontieră.

2.7. Procesul de implicare a comunității

Implicarea comunității în actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală pentru perioada 2026–2030 a fost organizată ca un proces participativ, transparent și incluziv, adaptat specificului teritoriului și caracterului multilingv al regiunii. GAL-ul a utilizat instrumente de consultare accesibile (inclusiv chestionare bilingve RO/RU) pentru a colecta sistematic percepțiile cetățenilor și ale actorilor locali din cele 21 UAT, asigurând reprezentarea celor trei sectoare (public, antreprenorial, civic), precum și a categoriilor-cheie (tineri, femei, grupuri vulnerabile).

Dat fiind specificul teritoriului de frontieră nordică și caracterul multietnic/multilingv al unor localități (ex. Naslavcea, Unguri, Coreștiu), GAL-ul a adaptat instrumentele de consultare astfel încât participarea să fie incluzivă, utilizând inclusiv formulare și comunicare bilingvă (RO/RU). Consultările au fost organizate în formate diverse, pentru a acoperi toate segmentele comunității: *ședințe locale și întâlniri tematice în UAT-uri; discuții în grupuri mici cu actori locali (APL, antreprenori, instituții publice, ONG-uri); consultări online și colectare de propuneri; chestionare comunitare bilingve (peste 90 la număr); dialog țintit cu tineri, femei și grupuri vulnerabile.*

Acest efort a generat o **bază de date relevantă și reprezentativă**, utilizată direct în fundamentarea priorităților SDL 2026–2030. **Rezultatele celor peste 100 chestionare** completate au evidențiat clar **convergența problemelor și a proiectelor prioritare**, cu repetiție între localități și între categoriile de respondenți (APL, instituții, antreprenori, cetățeni). În mod recurent au fost indicate:

- **apă potabilă și canalizare** (rețele insuficiente, surse instabile, secarea fântânilor în urma secetei);
- **drumuri locale și accesibilitate** (infrastructură degradată, acces dificil către servicii și obiective);
- **locuri de muncă și migrația tinerilor** (salarii mici, lipsă perspective, depopulare);
- **infrastructură socială și culturală** (case de cultură, terenuri sportive, spații pentru tineri).

Participarea ca mecanism de responsabilizare și co-decizie. Caracterul participativ a funcționat nu doar ca etapă de consultare, ci ca **mechanism de co-decizie**. În practică, ședințele GAL, informările pentru beneficiari, clarificările din apeluri și monitorizarea proiectelor au devenit spații regulate de dialog între sectoare. Includerea actorilor din localitățile cu specific lingvistic diferit a consolidat coeziunea microregiunii și a redus barierele de comunicare, crescând calitatea propunerilor și gradul de asumare.

Datele colectate arată o evoluție către un model în care comunitățile **nu doar răspund, ci propun, prioritizează și se angajează** în implementare. Formele de implicare declarate (voluntariat, cofinanțare, parteneriat instituțional, consultanță/expertiză) confirmă că participarea nu este simbolică, ci orientată spre contribuții concrete. Implicarea femeilor, tinerilor și a grupurilor vulnerabile a îmbogățit perspectiva asupra problemelor sociale și a nevoilor de incluziune.

Integrarea participării în actualizarea SDL 2026–2030 s-a sprijinit pe un proces participativ complet, care a inclus: *actualizarea profilului teritorial și a datelor locale; consultarea comunitară bilingvă și colectarea propunerilor; prioritizarea domeniilor și calibrarea măsurilor în funcție de nevoile recurente; definirea obiectivelor și a intervențiilor pe baza consensului între sectoare; integrarea mecanismelor de comunicare și monitorizare, pentru feedback continuu.*

Procesul de implicare a comunității în GAL „33 de Vaduri” a evoluat de la consultări punctuale la un sistem structurat de participare, adaptat specificului unei zone de frontieră și multilingve. Această maturizare oferă un avantaj strategic major pentru perioada 2026–2030: **priorități validate local, asumare comunitară ridicată și premise solide pentru sustenabilitatea intervențiilor LEADER.**

CAPITOLUL III. ANALIZA NEVOILOR DE DEZVOLTARE ȘI A POTENȚIALULUI ZONEI

3.1. Nevoile de dezvoltare a teritoriului GAL

Teritoriul GAL „33 de Vaduri” are o identitate fizico-geografică și socio-economică distinctă, fiind situat în nordul Republicii Moldova, la frontiera cu Ucraina, pe malul drept al râului Nistru și în bazinul mai multor afluenți ai acestuia. Poziționarea de frontieră, caracterul riveran, diversitatea etnică (cu o pondere semnificativă a populației ucrainene) și prezența a două orașe relativ mici (Ocnița și Otaci) conferă regiunii un profil specific, cu oportunități, dar și constrângeri structurale. Localitățile componente sunt preponderent rurale, cu populație relativ redusă, un grad accentuat de îmbătrânire și migrație a tinerilor, dar cu o bază economică agricolă solidă și cu resurse naturale și culturale semnificative, insuficient valorificate.

Identificarea nevoilor de dezvoltare ale teritoriului GAL „33 de Vaduri” a fost realizată printr-un proces participativ amplu, care a combinat instrumente cantitative și calitative. Metodologia aplicată a inclus chestionare individuale și comunitare, interviuri cu actori locali-cheie (APL, antreprenori, lideri comunitari, instituții publice), precum și ateliere de consultare organizate în unitățile administrativ-teritoriale membre ale GAL. Informațiile colectate au fost sistematizate și analizate, reflectând atât provocările structurale ale regiunii, cât și aspirațiile comunităților locale pentru perioada de programare 2026–2030. Rezultatele acestui exercițiu evidențiază următoarele nevoi prioritare de dezvoltare:

Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a serviciilor publice. Una dintre cele mai frecvent menționate nevoi vizează starea precară a infrastructurii locale, în special drumurile comunale și locale deteriorate, accesul limitat la apă potabilă sigură, lipsa sau insuficiența rețelelor de canalizare, iluminatul public incomplet și gestionarea deficitară a deșeurilor. De asemenea, infrastructura educațională, socială și culturală este în mare parte învechită, necesitând investiții în reabilitare, eficiență energetică și adaptare la cerințele actuale ale comunității. Aceste deficiențe au fost identificate ca bariere majore pentru calitatea vieții, atractivitatea localităților și retenția populației tinere.

Dezvoltarea economică locală și diversificarea activităților economice Economia teritoriului GAL este dominată de agricultură (pomicultură, culturi de câmp, creșterea animalelor), însă comunitățile au subliniat necesitatea diversificării activităților non-agricole și creării de locuri de muncă locale. Respondenții au evidențiat nevoia de sprijin pentru antreprenori și întreprinderile mici, dezvoltarea lanțurilor valorice agroalimentare și a procesării locale; susținerea activităților de meșteșugărit, servicii, economie verde și inițiative inovative.

Valorificarea insuficientă a potențialului turistic și a patrimoniului cultural și natural. Teritoriul GAL „33 de Vaduri” dispune de un patrimoniu natural și cultural deosebit (zona riverană a Nistrului, rezervații peisagistice, monumente naturale și istorice, tradiții etno-culturale), turismul rural și ecologic este fragmentat. În acest sens a fost identificată necesitatea dezvoltării unei oferte turistice integrate, creării și promovării unui brand territorial, includerii patrimoniului cultural și natural în itinerarii turistice tematice, precum și stimularea inițiativelor de agroturism și turism rural.

Consolidarea capitalului social și creșterea implicării civice Analiza chestionarelor relevă nevoia consolidării coeziunii sociale, a participării comunitare și a implicării active a tinerilor, femeilor și grupurilor vulnerabile în viața locală și procesele decizionale. Comunitățile au semnalat necesitatea dezvoltării activităților pentru tineri, revitalizării spațiilor comunitare și culturale, susținerii voluntariatului și inițiativelor civice, consolidării sentimentului de apartenență și responsabilitate comunitară.

Cooperarea intersectorială și intercomunitară O altă nevoie transversală identificată este consolidarea cooperării între autoritățile publice locale, mediul de afaceri și societatea civilă, precum și între localitățile membre ale GAL. Participanții au subliniat importanța dezvoltării de proiecte comune, în special în domeniile infrastructurii, mediului, turismului și serviciilor publice, ca instrument pentru utilizarea mai eficientă a resurselor și creșterea impactului investițiilor.

Profilul grupurilor implicate în identificarea nevoilor Procesul participativ a implicat un spectru larg de actori locali, dintre care:

- antreprenori și agricultori locali – **aprox. 40–45%**;
- tineri și absolvenți ai instituțiilor de învățământ – **peste 30%**;
- șomeri și persoane în căutarea unui loc de muncă – **aprox. 30%**;
- familii tinere – **circa 15–20%**;
- persoane vârstnice și grupuri vulnerabile – **aprox. 14–15%**.

Direcții strategice rezultate din analiza nevoilor (2026–2030). În baza nevoilor identificate și în corelare cu Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030”, Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030 și Agenda ONU pentru Dezvoltare Durabilă 2030, GAL „33 de Vaduri” își fundamentează următoarele direcții strategice pentru perioada 2026–2030:

1. **Stimularea creșterii economice locale și a antreprenoriatului rural**, cu accent pe diversificare, inovare și crearea de locuri de muncă durabile.
2. **Modernizarea infrastructurii publice și a serviciilor locale**, concomitent cu protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor.
3. **Dezvoltarea turismului sustenabil și valorificarea patrimoniului cultural și natural**, ca vector de identitate teritorială și dezvoltare economică alternativă.

Această structurare a nevoilor reflectă fidel realitățile teritoriale ale GAL „33 de Vaduri” și constituie baza logică pentru formularea obiectivelor și măsurilor Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030.

3.2. Resursele necesare de dezvoltare locală

GAL „33 de Vaduri” dispune de un patrimoniu valoros, format din:

Resursele naturale include: Teritoriul dispune de un capital natural valoros, care include terenuri agricole și pășuni cu bonitate ridicată, râul Nistru, râurile Chișărău, Ciuhur, Mocrîi Racovăț, numeroase iazuri și lacuri, păduri (Lencăuți, Naslavcea, Sauca, Gîrbova, Unguri, Corestăuți), inclusiv pădurea de stejari din Lencăuți, arii naturale și monumente ale naturii (Rezervația peisagistică „La 33 de Vaduri”, râpele Carpov Iar și Rudii Iar, izvoare, aflorimente geologice), panorame și peisaje deosebite pe malul Nistrului, resurse pentru energie regenerabilă (biomasă, eoliană, hidro). Toate acestea oferă premise reale pentru dezvoltarea **agriculturii durabile, turismului rural și ecologic** și a inițiativelor de protecție a mediului.

Resurse economice și de infrastructură. Economia locală este dominată de agricultură și activități conexe, completate de servicii și mici afaceri: gospodării țărănești, ferme, microferme, livezi, culturi de câmp și bacifere, activități de procesare primară (mori, brutării, puncte de colectare a laptelui), SRL-uri agricole și non-agricole, cariere de nisip, baze de materiale de construcții, piețe agricole, piață orășenească, unități de comerț, infrastructură

de transport (cale ferată, gară auto, puncte vamale la Unguri, Clocușna–Sokireany, Otaci), servicii bancare, asigurări, logistică, servicii auto. Acest profil indică un potențial semnificativ pentru diversificarea economiei locale și dezvoltarea serviciilor non-agricole.

Resurse instituționale. Teritoriul este deservit de o infrastructură instituțională funcțională: autorități publice locale active, instituții educaționale, medicale, culturale și sportive, ONG-uri locale și centre comunitare, parteneriate intersectoriale și acorduri de cooperare transfrontalieră, relații de înfrățire cu localități din România și Ucraina. Acest cadru instituțional facilitează implementarea unor intervenții integrate și parteneriale.

Resurse umane și culturale. Regiunea dispune de un capital uman și cultural variat: specialiști în agricultură, educație, sănătate, meșteșuguri, IT, servicii, tineri activi, voluntari, antreprenori locali, artiști, ansambluri folclorice, colective de dans și muzică, meșteșugari tradiționali, creatori de costume populare, persoane cu notorietate națională și locală, patrimoniu cultural material și imaterial (muzee, case memoriale, tradiții). Aceste resurse susțin dezvoltarea **identității locale**, a economiei creative și a turismului cultural.

GAL „33 de Vaduri” dispune de un potențial de dezvoltare complex și distinct, fundamentat pe un cadru natural de excepție, marcat de caracterul riveran al Nistrului și de ariile naturale protejate, o bază economică preponderent agricolă, cu premise reale de diversificare prin procesare locală, servicii și antreprenariat rural, o infrastructură publică și socială funcțională, dar care necesită modernizare și extindere pentru a răspunde standardelor actuale de calitate a vieții, un capital uman și cultural valoros, caracterizat prin tradiții vii, competențe profesionale diverse și o identitate locală consolidată, inclusiv prin dimensiunea multiculturală a regiunii de frontieră. Valorificarea integrată a acestor resurse, în cadrul unui parteneriat local matur și prin conectarea activă la rețelele naționale și internaționale de dezvoltare rurală (RNDRL, programe LEADER, cooperare transfrontalieră), creează premisele unei dezvoltări teritoriale echilibrate, incluzive și sustenabile a GAL „33 de Vaduri” în perioada de programare până în anul 2030.

3.3. Puncte tari și oportunități

În procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, analiza SWOT a constituit un instrument esențial pentru evaluarea realistă a poziționării teritoriale a GAL „33 de Vaduri”. Exercițiul a fost realizat în mod participativ, în cadrul ședințelor de lucru cu reprezentanții sectorului public, antreprenorial și civic, și a avut la bază analiza resurselor locale identificate, date statistice socio-economice, rezultatele chestionarelor și consultărilor comunitare. Analiză a permis evidențierea punctelor tari, care reprezintă baza internă de dezvoltare, precum și a oportunităților, care pot fi valorificate strategic în perioada 2026–2030.

Tabel 3. Punctele tari ale teritoriului GAL și oportunitățile de dezvoltare

Puncte tari (factori interni pozitivi)	Oportunități (factori externi pozitivi)
Resurse naturale și de mediu GAL beneficiază de un cadru natural divers și valoros, care creează premise solide pentru dezvoltare agricolă, turistică și ecologică: relief de câmpie deluroasă, favorabil agriculturii de câmp și pomiculturii; suprafețe extinse de terenuri agricole fertile, inclusiv cu potențial pentru agricultură ecologică; fânețe și pășuni care susțin dezvoltarea zootehniei; resurse hidrologice importante (râul Nistru și afluenții săi, iazuri și bazine acvaticе); biodiversitate bogată, arii protejate, monumente naturale și	• acces la surse de finanțare nerambursabilă naționale și europene (LEADER, ENPARD, alte programe UE); • posibilitatea realizării de proiecte comune intercomunitare și intersectoriale; • creșterea cererii pentru produse ecologice și bio pe piețele regionale;

peisaje pitorești; potențial ridicat pentru utilizarea energiei regenerabile (solar, biomasă, eolian, hidro). Resurse economice și de infrastructură GAL „33 de Vaduri” dispune de o bază economică activă, cu predominanță agricolă, dar cu semne clare de diversificare: număr semnificativ de agenți economici, gospodării țărănești și inițiative antreprenoriale locale; condiții favorabile pentru cultivarea cerealelor, legumelor, pomilor fructiferi și dezvoltarea zootehniei; existența unităților de procesare primară (mori, oloinițe, brutării); infrastructură de transport relativ bine dezvoltată – drumuri naționale și republicane, cale ferată; poziționare strategică la frontieră, cu trei puncte vamale, facilitând schimburile comerciale; infrastructură de telecomunicații funcțională și grad ridicat de electrificare; conectivitate bună la rețeaua de gaze naturale în localitățile urbane. Resurse umane și culturale Un atu esențial al teritoriului îl reprezintă capitalul uman și cultural: populație numeroasă, cu o pondere importantă a mediului urban (Ocnița și Otaci); diversitate etnică și relații interetnice armonioase; tradiții culturale și folclorice autentice, gastronomie locală distinctă; ansambluri artistice, meșteșugarilor și inițiativelor culturale; potențial turistic ridicat, inclusiv prin pensiuni agroturistice și zone naturale atractive. Resurse instituționale: autorități publice locale cu experiență și personal calificat; acces la servicii publice de bază (educație, sănătate, servicii sociale); instituții educaționale și culturale active; parteneriate stabile între APL, ONG-uri și alți actori comunitari; experiență acumulată în implementarea proiectelor de dezvoltare locală. Aceste resurse instituționale facilitează implementarea coerentă a SDL și absorbția fondurilor externe.	• dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a brandurilor locale; • valorificarea poziției geografice de frontieră pentru comerț și cooperare transfrontalieră; • dezvoltarea turismului rural, ecologic și cultural, inclusiv turism naval pe Nistru; • utilizarea energiei regenerabile și introducerea tehnologiilor verzi; • acces la programe de formare profesională și incluziune socială; • consolidarea societății civile și a democrației locale.
---	---

3.4. Puncte slabe și amenințări

În completarea analizei punctelor tari și a oportunităților, analiza SWOT a evidențiat un set de puncte slabe interne și amenințări externe care afectează capacitatea de dezvoltare a teritoriului GAL „33 de Vaduri”. Identificarea acestora este esențială pentru fundamentarea unor intervenții realiste și pentru diminuarea riscurilor în perioada de implementare a SDL 2026–2030.

Tabel 3. Punctele slabe ale teritoriului GAL și amenințările de dezvoltare

Puncte slabe (factori interni negativi)	Amenințări (factori externi negativi)
Resurse naturale și de mediu: suprafața redusă a pădurilor și dezechilibre în gestionarea fondului forestier; procese active de eroziune și degradare a solurilor, inclusiv ca urmare a utilizării excesive a substanțelor chimice în agricultură; insuficiența resurselor de apă de suprafață, reducerea continuă a surselor de apă potabilă; gunoiști improvizate, deficit de spații verzi amenajate. Resurse economice și de infrastructură: pondere ridicată a forței de muncă ocupate în sectorul primar, diversificare economică limitată; exploatații agricole mici; nivel insuficient de calificare a forței de muncă pentru activități cu valoare adăugată; lipsa formelor asociative funcționale; lipsa lanțurilor de distribuție eficiente; număr limitat de locuri de muncă non-agricolă, industrie locală slab dezvoltată; infrastructură tehnico-edilitară degradată; costuri ridicate de întreținere a serviciilor publice și dotare insuficientă a serviciilor de urgență. Resurse umane și culturale depopularea zonelor rurale; migrație externă și internă ridicată, în special în rândul populației active și al tinerilor; nivel scăzut de trai în localitățile rurale și acces limitat la servicii sociale specializate; investiții insuficiente în cultură, meșteșugărit și promovarea patrimoniului local; promovare deficitară a regiunii ca destinație turistică; pierderea treptată a unor meșteșuguri tradiționale și degradarea patrimoniului material și imaterial. Resurse instituționale capacitate administrativă inegală între UAT-uri; personal îmbătrânit în unele instituții publice și deficit de cadre tinere; dotare tehnică insuficientă a instituțiilor publice; resurse financiare limitate pentru investiții majore; dificultăți de adaptare la schimbările normative frecvente.	• schimbările climatice și fenomenele extreme (secetă, înghețuri, ploi torențiale), cu impact direct asupra agriculturii; • reducerea continuă a populației și îmbătrânirea acesteia, afectând sustenabilitatea serviciilor publice; • migrația forței de muncă calificate și lipsa specialiștilor în domenii-cheie; • scăderea interesului investitorilor pentru zonele rurale de frontieră; • birocrăția excesivă, instabilitatea politică și schimbările legislative frecvente; • monopolizarea unor segmente economice de către companii mari și concurența produselor de import; • riscuri sanitare și socio-economice (ex. pandemii) cu impact asupra serviciilor publice și economiei locale; • degradarea continuă a infrastructurii sociale, educaționale și medicale; • pierderea identității culturale locale și diminuarea interesului tinerilor pentru valorile tradiționale.

CAPITOLUL IV. OBIECTIVE, MĂSURI ȘI INDICATORI

4.1. Obiective generale, specifice și ținte măsurabile pentru rezultate

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL „33 de” pentru perioada 2025–2029 au fost formulate și validate printr-un proces participativ complex, care a implicat analiza teritorială, evaluarea resurselor locale, identificarea problemelor și a oportunităților de dezvoltare. În discuțiilor cu APL-urile, antreprenorii, tinerii și organizațiile civice, s-a conturat profilul socio-economic al teritoriului, specificul fiecărei localități și potențialul integrat al zonei.

Obiectiv general 1. Dezvoltarea economiei locale prin antreprenoriat, valoare adăugată și cooperare urmărește trecerea de la o economie rurală predominant primară la una diversificată, competitivă și rezilientă, bazată pe procesare locală, inițiativă privată și integrarea tinerilor și femeilor în activități economice sustenabile.

Obiectiv specific	Ținte măsurabile (rezultate până în 2030)
1.1. Susținerea antreprenoriatului agricol și non-agricol	- minimum 12 afaceri agricole și 8 afaceri non-agricole sprijinite și funcționale; - ≥ 3 unități locale de procesare (agroalimentar / meșteșugăresc) create sau modernizate; - ≥ 30 locuri de muncă noi, din care cel puțin 45% pentru tineri și femei; - creșterea cu min. 20% a productivității la beneficiarii agricoli (raportat la 2024); - ≥ 10 investiții în tehnologii moderne (mecanizare, irigare, digitalizare, eficiență).
1.2. Diversificarea economiei rurale	- ≥ 10 IMM-uri sprijinite pentru inovare, digitalizare sau extindere; - crearea a minimum 3 clustere / parteneriate funcționale (servicii rurale, artizanat, turism, economie verde); - $\geq 40\%$ dintre afacerile noi sprijinite gestionate de tineri (≤ 35 ani) și/sau femei; - creșterea cu min. 20% a cifrei de afaceri pentru beneficiarii susținuți; - ≥ 5 produse/servicii locale lansate sub o identitate comună de marketing teritorial.

Obiectiv general 2. Creșterea accesului la servicii și calitatea vieții prin infrastructură publică funcțională și protecție a mediului și soluții de Smart Village este orientat spre modernizarea infrastructurii comunitare și promovarea unui mediu sănătos și durabil pentru toți locuitorii și răspunde direct dezechilibrelor din ciclul strategic precedent.

Obiectiv specific	Ținte măsurabile (rezultate până în 2030)
2.1. Modernizarea infrastructurii publice locale la scară mică	- ≥ 18 obiective de infrastructură publică create sau modernizate (utilități, iluminat, spații publice); - cel puțin 12 instituții publice locale (școli, grădinițe, centre culturale) dotate sau modernizate; - reducerea cu minimum 15% a consumului energetic în instituțiile reabilite; - implementarea a minimum 5 proiecte de energie regenerabilă și eficiență energetică; - minimum 5 instituții publice dotate cu soluții de energie regenerabilă / eficiență energetică.

2.2. Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și promovarea coeziunii sociale	- ≥ 10 instituții publice care aplică măsuri de reducere a consumului de resurse; - ≥ 10 proiecte implementate pentru protecția mediului; - ≥ 15 spații publice ecologizate, amenajate sau reabilitate ecologic; - ≥ 5 inițiative locale de colectare separată / compostare / reciclare; - ≥ 3 campanii teritoriale anuale de educație ecologică; - ≥ 7.000 de cetățeni informați sau implicați direct; - ≥ 300 arbori/plante perene plantați și întreținuți pe teritoriul GAL. - ≥ 20 inițiative civice / acțiuni de voluntariat organizate (min. 40% tineri și femei); - ≥ 1 mecanism participativ funcțional (consultări tematice / buget participativ / platformă online).
--	--

Obiectiv general 3. Valorificarea patrimoniului cultural, istoric și natural pentru turism sustenabil și identitate teritorială este orientat spre consolidarea identității culturale teritoriale și corectează caracterul declarativ al turismului și culturii din ciclul precedent și transformă potențialul în rezultate economice și sociale concrete.

Obiectiv specific	Ținte măsurabile (rezultate până în 2030)
3.1. Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare	- ≥ 3 trasee turistice tematice (natural, cultural, gastronomic) funcționale și promovate; - ≥ 6 unități de cazare create sau modernizate (min. 3 cu practici ecologice); - creșterea cu $\geq 30\%$ a fluxului de vizitatori față de 2024; - ≥ 25 pachete turistice locale dezvoltate și comercializate; - ≥ 2 puncte de informare turistică (fizice sau digitale) operaționale.
3.2. Promovarea patrimoniului cultural, istoric și natural și a identității locale	- 1 brand teritorial „33 de Vaduri” elaborat, aprobat și aplicat unitar (logo, slogan, manual de identitate). - 5 de actori locali (APL, antreprenori, ONG, instituții culturale) care utilizează brandul teritorial în activitățile lor. - 6 centre culturale/comunitare reabilitate, dotate sau revitalizate funcțional. - ≥ 5 evenimente culturale identitare organizate (festivaluri, târguri, expoziții, manifestări tradiționale). - 1 arhivă locală (digitală sau fizică) a memoriei comunitare creată și funcțională. - platformă digitală dedicată identității teritoriale (site/portal), activă și actualizată.

Impactul așteptat al implementării SDL prin realizarea acestor obiective și ținte măsurabile:

- Economie locală diversificată și competitivă, cu afaceri locale funcționale, locuri de muncă noi și valoare adăugată creată în teritoriu.
- Infrastructură publică îmbunătățită, servicii locale mai accesibile și comunități mai atractive pentru trai și muncă.
- Mediu ambiant mai curat, utilizare eficientă a resurselor și comunități mai reziliente la schimbările climatice.
- Patrimoniu valorificat sustenabil, ofertă turistică coerentă și identitate teritorială „33 de Vaduri” consolidată.
- Implicare civică sporită, participare activă a tinerilor și femeilor și întărirea solidarității comunitare.

4.2. Măsurile de sprijin și indicatorii

Pentru implementarea obiectivelor strategice și specifice definite în Strategia de Dezvoltare Locală 2026–2030, GAL „33 de Vaduri” a stabilit un set coerent de măsuri de sprijin, care reflectă direcțiile prioritare de finanțare, domeniile de acțiune eligibile și rezultatele așteptate la nivelul teritoriului. Aceste măsuri au fost definite în baza:

- analizei diagnostice a teritoriului și a nevoilor identificate prin procese participative (chestionare, focus grupuri, consultări publice);
- corelării cu *domeniile de finanțare stabilite prin HG nr.255/2019* (modificată prin HG nr.576/2025);
- cadrului strategic național („Moldova 2030”, Strategia Națională pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală etc.);
- experienței de implementare a primelor proiecte GAL (2024–2025).

Tabel 4. Corelarea obiectivelor specifice cu măsurile conform HG nr.277/2022

Obiectiv general	Obiectiv specific	Măsură de sprijin (denumire actualizată)	Domeniu conform HG nr.255/2019 (red. 2025)	Descriere succintă a intervenției și rezultate scontate
OG1. Dezvoltarea economiei locale prin antreprenoriat, valoare adăugată și cooperare	OSp1.1. Susținerea antreprenoriatului agricol și non-agricol	Măsura 1.1.1. Investiții în afaceri rurale și start-up-uri locale, cu accent pe micii fermieri și antreprenoriat feminin	Domeniile (1), (2), (10): investiții în domeniul agricol, non-agricol, start-up-uri rurale	Granturi pentru inițiere/extindere afaceri agricole și non-agricole. Rezultate: ≥20 afaceri sprijinite; ≥30 locuri de muncă; ≥45% tineri/femei; +20% productivitate la beneficiari.
		Măsura 1.1.2. Susținerea activităților de procesare și a lanțurilor valorice	Domeniile (1), (2): investiții în domeniul agricol, procesare și valorificarea produselor	Investiții în linii de procesare, uscătorii, ambalare, depozitare, produse cu valoare adăugată. Rezultate: ≥3 unități de procesare funcționale; ≥20 beneficiari sprijiniți; ≥15 locuri de muncă create; +20% volum procesat local.
	OSp1.2. Diversificarea economiei rurale	Măsura 1.2.1. Încurajarea activităților antreprenoriale în domeniul serviciilor și activități non-agricole	Domeniile (2), (7), (10) – afaceri neagricole, cooperare, start-up-uri rurale	Sprijin pentru IMM-uri, servicii rurale, artizanat, digitalizare, energie verde. Rezultate: ≥10 IMM modernizate; ≥3 clustere/parteneriate funcționale; 40% afaceri noi conduse de tineri/femei; +30% cifră de afaceri la beneficiari.
		Măsura 1.2.2. Stimularea cooperării economice locale și dezvoltarea parteneriatelor funcționale	Domeniile (7) – cooperare locală și dezvoltarea parteneriatelor	Sprijin pentru crearea asociațiilor, servicii rurale, artizanat, digitalizare, energie verde. Rezultate: ≥ 3 structuri de cooperare economică; ≥ 10 producători locali implicați; ≥ 5 inițiative economice comune dezvoltate; creșterea cu min. 20% a cifrei de afaceri.

OG2. Creșterea accesului la servicii și calitatea vieții prin infrastructură publică funcțională, protecție a mediului și soluții de Smart Village	Osp2.1. Modernizarea infrastructurii publice la scară mică	Măsura 2.1.1. Modernizarea infrastructurii și instituțiilor publice locale, prin soluții integrate de Smart Village	Domeniile (3), (4) și (6): investiții în infrastructura socială și servicii comunitare	Investiții în spații publice, instituții publice: școli, grădinițe, centre culturale, dotări digitale. Rezultate: ≥18 obiective modernizate; ≥12 instituții modernizate; -15% consum energetic în instituțiile reabilitate.
		Măsura 2.1.2. Stimularea utilizării energiei regenerabile și a eficienței energetice	Domeniul (5): investiții în eficiență energetică și energie regenerabilă	Instalarea de panouri solare, sisteme fotovoltaice, pompe de căldură, soluții LED, biogaz. Rezultate: ≥5 proiecte verzi; ≥10% reducere emisii CO ₂ ; ≥5 instituții publice și ≥5 IMM dotate cu soluții RE/EE.
		Măsura 2.1.3. Digitalizarea serviciilor locale și alfabetizarea digitală a populației	Domeniile (3), (6) și (9) – modernizarea serviciilor publice locale; servicii comunitare; activități de formare	Digitalizarea serviciilor, dotarea cu echipamente IT și instruirea cetățenilor pentru utilizarea serviciilor electronice. Rezultate scontate: ≥ 6 autorități/instituții publice locale cu servicii publice digitalizate funcționale; ≥ 10 servicii publice locale accesibile online; ≥200 cetățeni și funcționari instruiți în competențe digitale de bază și utilizarea serviciilor publice electronice; reducerea cu 30% a timpului de accesare a serviciilor publice.
	Osp2.2. Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și susținerea și promovarea coeziunii sociale	Măsura 2.2.1. Consolidarea coeziunii sociale și protecție a mediului	Domeniile (4), (5): dezvoltare locală, incluziune socială, consolidarea capitalului social și participare civică	Inițiative comunitare, activități de participare civică, incluziune socială, voluntariat, evenimente culturale și dezvoltare a parteneriatelor. Rezultate: ≥10 inițiative comunitare susținute; ≥300 persoane implicate în activități comunitare; ≥15 organizații/grupuri locale sprijinite; ≥5 parteneriate locale funcționale; +25% nivel de participare civică la nivelul comunităților vizate.
		Măsura 2.2.2. Protecția mediului ambiant și promovarea comportamentelor ecologice	Domeniile (6), (7), (9): amenajarea și protecția mediului, implicare civică și cooperare locală, activități de informare, educație și formare	Ecologizare, deșeuri, educație ecologică, voluntariat. Rezultate: ≥10 proiecte de mediu; ≥15 spații ecologizate; ≥7.000 cetățeni implicați; ≥20 acțiuni civice.

OG3. Valorificarea patrimoniului cultural, istoric și natural pentru turism sustenabil și identitate teritorială	Osp3.1. Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare	Măsura 3.1.1. Susținerea turismului rural și a facilităților de acces și recepție	Domeniile (2), (5), (8): investiții în dezvoltarea turismului rural, activități economice non-agricole, eficiență energetică aplicată turismului	Trasee, cazare, pachete turistice, puncte info. Rezultate: ≥3 trasee tematice; ≥6 unități cazare; +30% vizitatori.
		Măsura 3.1.2. Diversificarea și structurarea ofertei turistice locale integrate	Domeniile (2), (7), (9): dezvoltarea activităților economice non-agricole (turism), cooperare locală și parteneriate, informare, formare și promovare	Trasee, cazare, pachete turistice, puncte info. Rezultate: ≥3 trasee tematice; ≥6 unități cazare; +30% vizitatori.
	Osp3.2. Promovarea patrimoniului cultural, istoric și natural și a identității locale	Măsura 3.2.1. Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, istoric, natural	Domeniul (6): activități de conservare și valorificare a patrimoniului cultural, istoric, natural	Evenimente identitare, dotări, arhivă locală, branding. Rezultate: brand teritorial aplicat; ≥6 colective culturale funcționale; ≥5 evenimente; platformă digitală activă.

Fiecare măsură este însoțită de **indicatori de realizare (output)** și **indicatori de rezultat (outcome)**, utilizați pentru monitorizarea eficienței intervențiilor și pentru raportarea progresului către partenerii instituționali și comunitatea locală.

Tabel 5. Matricea logică de corelare a analizei teritoriului și populației, analizei SWOT cu obiectivele și indicatorii

Probleme /necesități	Obiectiv general (OG)	Obiectiv specific (OSp)	Măsuri planificate (M)	Realizare (Output)	Rezultate (Outcome)	Impact (Long-term)	Riscuri / factori de influență
Economie rurală slab diversificată Dependență de agricultura primară Lipsa oportunităților economice non-agricole Valoare adăugată redusă Migrația tinerilor	OG1. Dezvoltarea economiei locale prin antreprenoriat, valoare adăugată și cooperare	OSp1.1. Susținerea antreprenoriatului agricol și non-agricol	Măsura 1.1.1. Investiții în afaceri rurale și start-up-uri locale, cu accent pe micii fermieri și antreprenoriat feminin	Nr de proiecte de sprijin al antreprenoriatului local	Nr de locuri de muncă nou create prin abordarea LEADER	Nr de întreprinderi sprijinite de GAL-uri Nr antreprenorilor ce dezvoltă unități de procesare Nr de asocieri în domeniul antreprenorial susținute de GAL-uri	Capacitate redusă de finanțare Fluctuații de piață Riscuri climatice Interes scăzut al tinerilor Acces limitat pe piața de piața de desfacere
					Nr de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER		
					Nr start-up-urilor create și sprijinite (start-up – afacere înregistrată pe teritoriul GAL-ului, care, la data depunerii cererii de finanțare a proiectului în cadrul GAL-ului, are cel mult 24 de luni.)		
					Nr de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER		
		OSp1.2. Diversificarea economiei rurale	Măsura 1.1.2. Susținerea activităților de procesare și a lanțurilor valorice	Nr de proiecte de creare și/sau dotare a unităților de procesare	Nr de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER		
					Ponderea antreprenorilor locali ce raportează creșterea veniturilor		
			Măsura 1.2.1. Încurajarea activităților antreprenoriale în domeniul serviciilor și activități non-agricole	Nr de proiecte de dezvoltare a afacerilor non-agricole în domeniul serviciilor	Nr de locuri de muncă nou create în domeniul serviciilor		
					Nr de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER		
					Nr echipamentelor /utilajelor achiziționate și puse în funcțiune		
			Măsura 1.2.2. Stimularea cooperării economice locale și dezvoltarea parteneriatelor funcționale	Nr de proiecte implementate în comun	Nr de produse/servicii comune dezvoltate prin cooperare		
					Nr de parteneriate între actori economici locali sprijiniți prin LEADER		
Infrastructură publică învechită Servicii locale insuficiente Nivel scăzut de digitalizare Probleme de mediu	OG2. Creșterea accesului la servicii și calitatea vieții prin infrastructură publică funcțională, protecția mediului și soluții de Smart Village	OSp2.1. Modernizarea infrastructurii publice la scară mică	Măsura 2.1.1. Modernizarea infrastructurii și instituțiilor publice locale prin soluții integrate de Smart Village	Nr de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității	Nr de beneficiari direcți ai proiectelor cu impact social	Creșterea nivelului de calitate a vieții locuitorilor	Costuri mari pentru asigurarea serviciilor publice
					Nr de inițiative comunitare participative ce răspund nevoilor sociale locale	Creșterea accesului populației la servicii sociale și comunitare de bază	Capacitate administrativă limitată
					Nr de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității	Reducerea impactului negativ asupra mediului și creșterea rezilienței comunităților GAL	Rezistență la schimbare Competențe digitale reduse

			Măsura 2.1.2. Stimularea utilizării energiei regenerabile și a eficienței energetice	Nr de proiecte de eficiență energetică	Nr de clădiri eficientizate energetic și/sau termic		Lipsa continuităților inițiativelor Comportamente nesustenabile
			Măsura 2.1.3. Digitalizarea serviciilor locale și alfabetizarea digitală a populației	Nr de proiecte prin care au fost adoptate soluții / tehnologii inovatoare în cadrul LEADER.	Nr de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER		
					Ponderea serviciilor locale digitalizate integral sau parțial		
					Nr de aplicații digitale online / pagini web GAL funcționale și actualizate		
					Ponderea persoanelor instruite în competențe digitale ce utilizează în mod activ instrumente digitale după formare		
			OSp2.2. Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și susținerea și promovarea coeziunii sociale	Măsura 2.2.1. Consolidarea coeziunii sociale și a participării comunitare	Nr de proiecte prin care au fost sprijinite inițiative civice și comunitare		
		Nr. de evenimente organizate cu suportul GAL				Tranziție digitală și verde a comunităților rurale	
		Măsura 2.2.2. Protecția mediului ambiant și promovarea comportamentelor ecologice		Nr de proiecte verzi implementate	Nr de campanii de conștientizare privind sustenabilitatea și tranziția verde	Susținerea tranziției verzi și a comportamentelor eco-responsabile	
					Nr de parteneriate încheiate pentru tranziție verde între GAL-uri /instituții publice și mediul privat		
						Nr de persoane formate / instruite de către GAL-uri	

Potențial turistic insuficient valorificat Identitatea locală slab promovată Patrimoniu cultural în declin	OG3. Valorificarea patrimoniului cultural, istoric și natural pentru turism sustenabil și identitate teritorială	OSp3.1. Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare	Măsura 3.1.1. Susținerea turismului rural și a facilităților de acces și recepție	Nr de proiecte de dezvoltare și modernizare a infrastructurii turistice	Nr de turiști atrași în zona acoperită de GAL	Creșterea atractivității turistice a teritoriului GAL	Senalitate în accesarea serviciilor de turism Promovare insuficientă a patrimoniului cultural Finanțare insuficientă Implicare comunitară variabilă	
			Măsura 3.1.2. Diversificarea și structurarea ofertei turistice locale integrate		Nr de proiecte prin care au fost finanțați prin GAL antreprenori în domeniul turismului	Ponderea veniturilor generate din turism de inițiative finanțate prin GAL-uri		Creșterea valorii economice și sociale generate de turismul local și patrimoniul cultural
						Nr de produse / servicii turistice noi dezvoltate prin intermediul inițiativelor finanțate prin GAL		
				Nr de produse / servicii turistice noi dezvoltate prin intermediul inițiativelor finanțate prin GAL.				
						Nr. de turiști atrași în zona acoperită de GAL		
			OSp3.2. Promovarea patrimoniului	Măsura 3.2.1. Conservarea și valorificarea	Nr. de proiecte destinate promovării imaginii GAL	Nr de evenimente de promovare a identității GAL		Valorificarea patrimoniului cultural local

		cultural, istoric și natural și a identității locale	patrimoniului cultural, istoric, natural		Nr obiectivelor de patrimoniu local cultural, istoric, natural		
				Nr de proiecte destinate promovării patrimoniului cultural, istoric, natural prin intermediul GAL	Nr de evenimente culturale organizate cu suportul GAL		

4.3. Angajamentul privind protecția mediului înconjurător

Protecția mediului înconjurător și utilizarea durabilă a resurselor naturale constituie o prioritate transversală a Strategiei de Dezvoltare Locală 2025–2029 a GAL „33 de Vaduri”. Parteneriatul își asumă o abordare responsabilă și preventivă, orientată spre tranziția verde, conservarea biodiversității, reducerea poluării și creșterea rezilienței climatice a comunităților rurale. Considerentele de mediu sunt integrate în toate domeniile SDL, în conformitate cu principiul „Fără prejudicii semnificative mediului” (DNSH), cu obiectivele naționale privind economia circulară, eficiența energetică și adaptarea la schimbările climatice, precum și cu prioritățile Uniunii Europene în domeniul dezvoltării rurale durabile.

Corelarea protecției mediului cu obiectivele strategice ale SDL Angajamentul față de mediu este reflectat direct în structura strategiei, fiind corelat în mod explicit cu:

Obiectivul general 2 – Creșterea calității vieții prin infrastructură publică funcțională, protecția mediului și soluții de Smart Village, prin investiții în infrastructură verde, servicii publice ecologice și management durabil al resurselor;

Obiectivul general 3 – Valorificarea patrimoniului natural și cultural prin turism sustenabil și identitate teritorială, care promovează utilizarea responsabilă a peisajelor naturale și dezvoltarea turismului cu impact redus asupra mediului.

Obiectiv specific 2.1: Modernizarea infrastructurii publice la scară mică Acest obiectiv vizează diminuarea impactului negativ asupra mediului și îmbunătățirea calității vieții prin investiții în infrastructură ecologică, eficientă energetic și adaptată condițiilor locale. Intervențiile sunt orientate spre reducerea consumului de resurse, limitarea emisiilor și creșterea confortului comunitar.

Măsura 2.1.2 – Stimularea utilizării energiei regenerabile și a eficienței energetice Intervenția sprijină instalarea sistemelor fotovoltaice, modernizarea iluminatului public cu tehnologii LED, implementarea soluțiilor de eficiență energetică în instituții publice și susținerea IMM-urilor pentru adoptarea tehnologiilor verzi. *Rezultate scontate până în 2030:* 5 proiecte de eficiență energetică și energie regenerabilă, cel puțin 5 instituții publice dotate cu sisteme de energie regenerabilă, minimum 10 IMM-uri care adoptă soluții energetice eficiente, reducerea cu cel puțin 10% a emisiilor de CO₂ în UAT-urile beneficiare.

Obiectiv specific 2.2: Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și promovarea coeziunii sociale

Având în vedere problemele persistente legate de gestionarea deșeurilor, existența gunoștilor neautorizate, degradarea spațiilor publice și nivelul insuficient de conștientizare ecologică, SDL prevede intervenții dedicate protecției mediului și mobilizării comunităților locale.

Măsura 2.2.1 – Consolidarea coeziunii sociale și a participării comunitare.

Rezultate scontate până în 2030: 10 proiecte de mediu implementate, 15 spații publice ecologizate sau reabilite ecologic, 5 inițiative funcționale de colectare separată/reciclare, peste 7.000 de cetățeni informați sau implicați direct, 20 de acțiuni civice și de voluntariat desfășurate.

Obiectiv specific 3.1: Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare Dezvoltarea turismului în teritoriul GAL „33 de Vaduri” se va realiza cu respectarea strictă a principiilor ecoturismului și protecției biodiversității, în special în zonele riverane Nistrului, în rezervația „La 33 de Vaduri” și în alte arii

naturale sensibile. Intervențiile turistice vor evita impactul asupra habitatelor naturale, vor promova infrastructura de vizitare cu amprentă ecologică redusă și vor încuraja comportamente responsabile din partea operatorilor turistici și a vizitatorilor. Integrarea coerentă a principiilor de protecție a mediului în toate componentele Strategiei de Dezvoltare Locală, GAL „33 de Vaduri” contribuie la creșterea rezilienței ecologice a comunităților, la conservarea patrimoniului natural de frontieră și la tranziția către o economie rurală competitivă, verde și sustenabilă.

4.4. Caracterul integrat al obiectivelor strategiei cu obiectivele strategice naționale

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” pentru perioada 2025–2029 este elaborată într-o abordare integrată și coerentă, asigurând corelarea obiectivelor locale cu documentele naționale de politici publice, precum și cu angajamentele Republicii Moldova în domeniul dezvoltării durabile, tranziției verzi, coeziunii sociale și integrării europene.

Specificul teritoriului GAL „33 de Vaduri” — poziționarea de frontieră, caracterul riveran al râului Nistru, existența rezervației peisagistice „La 33 de Vaduri”, diversitatea etnică și culturală, mixul urban–rural (orașele Ocnița și Otaci) și dependența economică ridicată de agricultură — impune o abordare strategică care să combine *dezvoltarea economică, modernizarea infrastructurii, protecția mediului, implicarea comunitară și valorificarea identității teritoriale*. Obiectivele SDL sunt concepute astfel încât fiecare intervenție să producă efecte multiple și complementare, evitând abordările sectoriale izolate și maximizând impactul investițiilor publice și private.

Corelarea SDL „33 de Vaduri” cu documentele strategice naționale Prin implementarea Strategiei, GAL „33 de Vaduri” contribuie direct la realizarea obiectivelor-cheie din următoarele documente strategice:

1. Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. SDL sprijină modernizarea economiei rurale și creșterea calității vieții prin: dezvoltarea antreprenoriatului agricol și non-agricol (Obiectiv general 1); modernizarea infrastructurii publice și a serviciilor comunitare (Obiectiv general 2); valorificarea patrimoniului natural și cultural prin turism sustenabil (Obiectiv general 3).

2. Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023–2030. GAL „33 de Vaduri” contribuie la diversificarea economiei rurale și creșterea valorii adăugate locale prin: sprijinirea fermelor mici și a start-up-urilor agricole; dezvoltarea procesării locale și a lanțurilor scurte de aprovizionare; susținerea cooperării economice locale (Măsurile 1.1.1, 1.1.2 și 1.2.1).

3. Strategia Națională pentru Dezvoltare Economică 2030. Obiectivele SDL privind competitivitatea locală și inovarea contribuie la dezvoltarea IMM-urilor rurale, digitalizarea afacerilor locale, crearea de locuri de muncă și reducerea migrației economice, promovarea economiei verzi și circulare.

4. Strategia de Mediu 2024–2030 SDL integrează prioritățile naționale de mediu prin promovarea eficienței energetice și a energiei regenerabile (Măsura 2.1.2), gestionarea responsabilă a deșeurilor și ecologizarea spațiilor publice (Măsura 2.2.1), protejarea ecosistemelor riverane ale Nistrului și a ariilor naturale locale.

5. Strategia Energetică a Republicii Moldova 2030 GAL contribuie la tranziția energetică prin instalarea soluțiilor fotovoltaice și a sistemelor eficiente energetic, reducerea consumului de resurse în instituțiile publice și IMM-uri, diminuarea emisiilor de CO₂ la nivel comunitar.

6. Strategia Națională pentru Cultură și Patrimoniu 2025–2035. Având un patrimoniu cultural material și imaterial divers (tradiții, ansambluri folclorice, muzee locale, evenimente comunitare), SDL sprijină reabilitarea

și revitalizarea centrelor culturale, promovarea identității teritoriale „33 de Vaduri”, digitalizarea memoriei comunitare și valorificarea patrimoniului local (Măsura 3.2.1).

7. Programul Național „Turism 2028”. Strategia contribuie la dezvoltarea turismului rural și de natură prin: crearea traseelor turistice tematice, modernizarea infrastructurii de cazare și vizitare, promovarea brandului teritorial „33 de Vaduri” ca destinație autentică de nord.

8. Strategia Națională „Tineret 2030”. SDL susține participarea tinerilor prin facilitarea antreprenoriatului juvenil, implicarea tinerilor în inițiative civice și culturale și crearea oportunităților locale de formare, voluntariat și leadership.

9. Programul Național pentru Egalitate de Gen 2023–2027. Principiile egalității de gen sunt aplicate transversal, prin prioritizarea femeilor în măsurile antreprenoriale, promovarea leadershipului feminin la nivel comunitar și acces echitabil la finanțare și procese decizionale.

10. Cadrul Național LEADER și Hotărârea Guvernului nr. 277/2022. SDL „33 de Vaduri” respectă integral principiile LEADER: parteneriat public–privat–civic funcțional; abordare de jos în sus (bottom-up); inovare, cooperare și utilizarea resurselor locale; măsuri încadrate în domeniile eligibile prevăzute de HG nr. 277/2022. Implementarea Strategiei contribuie direct la atingerea următoarelor ODD:

- **ODD 1** – reducerea sărăciei prin crearea de locuri de muncă;
- **ODD 5** – egalitatea de gen și abilitarea femeilor;
- **ODD 7** – energie curată și accesibilă;
- **ODD 8** – muncă decentă și creștere economică;
- **ODD 11** – comunități durabile și reziliente;
- **ODD 12** – consum și producție responsabile;
- **ODD 13** – acțiuni climatice la nivel local;
- **ODD 15** – protejarea ecosistemelor terestre și acvatice.

Astfel, SDL contribuie la consolidarea rolului Republicii Moldova în atingerea angajamentelor internaționale privind dezvoltarea durabilă și adaptarea la schimbările climatice.

Tabel 6. Corelarea obiectivelor SDL cu documentele strategice naționale

Domeniu de intervenție al SDL	Document strategic național de referință	Domenii, HG nr. 277/2022
Dezvoltare economică și antreprenorială	Strategia națională de dezvoltare economică 2030	1, 2, 10
Agricultură, procesare și economie rurală	Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală 2023–2030	1, 2, 3
Turism, identitate și cultură	Programul „Turism 2028”; Strategia națională pentru cultură și patrimoniu 2025–2035	3, 5, 6
Servicii publice și infrastructură socială	Strategia națională „Moldova Europeană 2030”	8, 9
Energie regenerabilă, mediu și reziliență climatică	Strategia energetică a Republicii Moldova 2030; Strategia de mediu 2024–2030	4, 5
Participare civică, egalitate și incluziune socială	Programul național pentru egalitate de gen 2023–2027; Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030”	9

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL „33 de Vaduri” demonstrează o corelare logică și funcțională între analiza teritorială, obiectivele strategice, măsurile de sprijin și domeniile eligibile prevăzute de HG nr. 277/2022, asigurând coerență strategică, respectarea cadrului normativ MAIA, aplicarea consecventă a principiilor LEADER și maximizarea impactului teritorial și a eligibilității intervențiilor.

4.5. Bugetul strategiei de dezvoltare locală

Bugetul SDL este structurat pentru a susține prioritar domeniul Dezvoltare, cu impact economic și social direct, urmat de Activizare și Cooperare, orientate spre implicarea comunității și consolidarea parteneriatelor locale. Bugetul include și resurse pentru proiectele proprii și funcționarea GAL-ului, asigurând capacitatea administrativă și implementarea eficientă a strategiei, prin combinarea fondurilor FNDAMR, a surselor complementare și a contribuțiilor proprii.

Tabel 7. Bugetul de implementare al SDL

Domeniul de aplicare a sprijinului	Suport financiar (MDL) / FNDAMR	Altele	Contribuția proprie	Total
Dezvoltare	11.500.000	300.000	5.863.810	17.663.810
Activizare	5.500.000	200.000	2.442.857	8.142.857
Cooperare	600.000	600.000	120.000	1.320.000
Proiecte proprii ale GAL-ului	0	700.000	140.000	840.000
Total costuri de program	17.600.000	1.800.000	8.566.667	27.966.667
Funcționarea GAL-ului	4.400.000	450.000	0	4.850.000
Total SDL	22.000.000	2.250.000	8.566.667	32.816.667

Buget total	32.816.667
Costuri de program (pentru implementarea SDL), inclusiv contribuții	27.966.667
Costuri administrative de funcționare GAL	4.850.000

CAPITOLUL V. GESTIONARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

5.1. Asigurarea gestionării eficiente și transparente a activității GAL-ului

Funcționarea eficientă și transparentă a GAL „33 de Vaduri” și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030 se bazează pe un sistem coerent de guvernare internă, mecanisme clare de monitorizare și evaluare, precum și pe respectarea principiilor abordării LEADER și ale bunei guvernări locale.

Gestionarea activității GAL-ului are drept obiectiv utilizarea responsabilă a resurselor, implicarea echilibrată a actorilor locali și orientarea constantă spre rezultate măsurabile și impact teritorial. Întregul proces de planificare, implementare și evaluare a SDL este fundamentat pe următoarele principii: **continuitate** (monitorizare pe tot parcursul implementării), **transparență** (acces public la apeluri, criterii, selecții și rapoarte), **participare** (consultarea membrilor GAL, APL, mediului privat și societății civile), **accesibilitate și incluziune** (condiții egale pentru toți solicitanții) și **integritate** (prevenirea conflictelor de interese și aplicarea nediscriminatorie a criteriilor).

Organizarea internă a GAL „33 de Vaduri” respectă prevederile **Legii nr. 50/2021** și ale **HG nr. 277/2022** și este structurată pe următoarele componente:

Adunarea Generală este organul suprem de conducere, format din totalitatea membrilor parteneriatului. Aceasta aprobă Strategia de Dezvoltare Locală, planurile anuale de activitate, bugetele și rapoartele de implementare, asigurând legitimitatea deciziilor prin reprezentarea echilibrată a celor trei sectoare: public, privat și societate civilă.

Consiliul de Administrație, desemnat de Adunarea Generală, este organul de administrare strategică al GAL-ului. Acesta coordonează implementarea SDL, aprobă apelurile de proiecte și supraveghează utilizarea fondurilor, respectând principiul echilibrului intersectorial, astfel încât niciun sector să nu dețină mai mult de 49% din drepturile de vot.

Organul executiv asigură implementarea tehnică și operațională a Strategiei. Echipa GAL, formată din personal calificat în management de proiect, contabilitate și comunicare, este responsabilă de organizarea apelurilor, asistarea beneficiarilor, monitorizarea proiectelor, raportarea indicatorilor SDL și gestionarea documentației și arhivei GAL-ului.

Pentru garantarea corectitudinii procesului de selecție, GAL a instituit **Comitetul de Selectare**, care activează independent, în baza regulamentelor interne aprobate. Evaluarea proiectelor se realizează conform criteriilor publice de eligibilitate și punctaj, iar rezultatele sunt făcute publice prin canalele oficiale ale GAL-ului.

În vederea consolidării eticii instituționale, GAL „33 de Vaduri” aplică mecanisme interne de control și prevenire a conflictelor de interese, iar deciziile de finanțare se bazează exclusiv pe criterii de relevanță strategică, eligibilitate și impact local.

Prin acest cadru de guvernare, GAL „33 de Vaduri” asigură o administrare eficientă, transparentă și credibilă a SDL, consolidând capacitatea instituțională a parteneriatului și contribuind la o dezvoltare rurală durabilă, incluzivă și orientată spre rezultate, în deplină conformitate cu principiile LEADER și standardele europene de bună guvernare.

5.2. Capacitatea GAL de implementare a strategiei de dezvoltare locală

GAL „33 de Vaduri” este organizat în conformitate cu prevederile **Legii nr. 50/2021 privind grupurile de acțiune locală** și ale **Hotărârii Guvernului nr. 277/2022 (actualizată 2025)**, dispunând de o structură administrativă completă, funcțională și orientată spre rezultate. Guvernanța GAL-ului se bazează pe principiile participării, transparenței, responsabilității și echilibrului intersectorial, asigurând implementarea eficientă a Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030.

Coordonarea generală a activității GAL este realizată de **Adunarea Generală**, în calitate de organ suprem de conducere, care asigură reprezentarea echilibrată a sectorului public, privat și al societății civile. **Consiliul de Administrație**, desemnat de Adunarea Generală, exercită atribuțiile de administrare și supraveghere a implementării SDL, asigurând respectarea procedurilor interne, a criteriilor LEADER și a prevederilor cadrului normativ național.

Echipa executivă și capacitatea tehnică. Implementarea operațională a Strategiei este asigurată de un **organ executiv profesionist**, format din:

- **directorul GAL**, responsabil de coordonarea generală a activităților, relația cu partenerii locali și naționali, organizarea proceselor de consultare publică, planificarea și raportarea indicatorilor de performanță;
- **responsabilul financiar–contabil**, care gestionează resursele financiare, asigură conformitatea cheltuielilor, evidența contabilă și raportarea financiară către finanțatori și membrii GAL;
- **managerul GAL / specialistul în dezvoltare rurală**, responsabil de animarea teritorială, asistența tehnică acordată aplicanților, monitorizarea proiectelor și comunicarea publică.

Echipa tehnică participă constant la programe de instruire, schimburi de experiență și mentorat, inclusiv prin intermediul **RNDRL**, precum și al programelor susținute de **GIZ, UNDP, Solidarity Fund PL** și alți parteneri de dezvoltare, consolidându-și competențele în domenii precum managementul de proiect, dezvoltare rurală, antreprenoriat, turism, digitalizare, economie verde și protecția mediului.

Capacitate tehnică și operațională. GAL „33 de Vaduri” dispune de: **sediu funcțional**, dotat cu echipamente IT moderne, conexiune stabilă la internet și sistem de arhivare fizică și digitală; **instrumente digitale** pentru evidența proiectelor, monitorizarea indicatorilor SDL și gestionarea documentației; **proceduri interne standardizate**, aprobate de Consiliul de Administrație, care reglementează selecția proiectelor, gestionarea financiară, monitorizarea și evaluarea, achizițiile și comunicarea publică. Acest cadru operațional garantează transparența, eficiența și conformitatea cu cerințele programului LEADER și ale finanțatorilor.

Capacitate financiară și de cofinanțare Implementarea SDL se bazează pe un mix de resurse financiare, inclusiv: *contribuțiile membrilor GAL; fondurile LEADER (inclusiv RDF și mecanismele financiare succesoare); granturi externe (UE, UNDP, GIZ, Solidarity Fund PL etc.); resurse mobilizate de APL-uri și sectorul privat; contribuțiile proprii ale beneficiarilor.*

GAL aplică un sistem de evidență contabilă transparent, cu raportări periodice, mecanisme de control intern și verificări financiare, asigurând integritatea și utilizarea eficientă a fondurilor. Modelul de cofinanțare locală contribuie la responsabilizarea beneficiarilor și la sustenabilitatea investițiilor realizate.

Capacitate de colaborare, învățare și inovare GAL „33 de Vaduri” dispune de un sistem extins de colaborare, care include: *parteneriate funcționale cu APL-urile membre; cooperare activă cu antreprenorii locali, organizațiile neguvernamentale și instituțiile publice; implicare în rețeaua națională RNDRL pentru formare, schimb de bune practici și reprezentare; deschidere către cooperare interteritorială și transfrontalieră.*

Totodată, GAL promovează un **model organizațional adaptiv**, bazat pe analiza periodică a progresului, integrarea lecțiilor învățate din ciclurile strategice precedente, actualizarea anuală a Planului Operațional și implicarea comunității în procesele de evaluare. Această capacitate de adaptare și inovare asigură flexibilitatea SDL și relevanța intervențiilor în raport cu schimbările economice, sociale și de mediu ale teritoriului GAL „33 de Vaduri”.

Tabelul 8. Capacitatea instituțională și operațională de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030

Dimensiunea capacității	Descriere	Rezultate / Dovezi concrete
Capacitate organizațională	GAL constituit conform Legii nr. 50/2021, cu structură funcțională: Adunarea Generală, Consiliul de Administrație, Comitet de Selectare, Comisia de Cenzori și Echipa Executivă.	Statutul și Regulamentul intern aprobate; structura funcțională formată din Adunarea Generală, Consiliul Director și Echipa Executivă; respectarea principiului echilibrului intersectorial (public, privat, civic).
Capacitate administrativă	Atribuții clar definite pentru management, contabilitate, comunicare, monitorizare. Echipa este formată și instruită periodic.	Director GAL, contabil, manager proiecte; participare la instruirii RNDRL, GIZ, UNDP; plan anual de formare.
Capacitate tehnică și logistică	Sediu dotat, echipamente IT, instrumente digitale și sistem de arhivare. Proceduri interne standardizate.	Sediu funcțional în UAT membră; sistem digital de evidență; proceduri aprobate și aplicate.
Capacitate financiară	Sistem transparent de evidență contabilă; bugete aprobate anual; mecanisme de cofinanțare.	Rapoarte financiare trimestriale; audit intern; contribuții locale; contracte cu beneficiarii.
Capacitate de implementare a proiectelor	Experiență în lansarea apelurilor de proiecte, evaluare, contractare, monitorizare și raportare.	Apeluri lansate în ciclurile precedente; indicatori realizați; rapoarte narative și financiare validate.
Capacitate de colaborare și parteneriate	Cooperare cu APL, ONG, antreprenori, alte GAL-uri; participare activă în RNDRL.	Acorduri de cooperare; participări la forumuri, sesiuni de instruire, schimburi de experiență.
Capacitate de comunicare și transparență	Publicarea informațiilor pe canale oficiale; consultări publice și mecanisme de feedback.	Pagini Facebook și website; anunțuri publice; sesiuni de informare; registru de sesizări.
Capacitate de învățare și inovare	Evaluări periodice, adaptarea POA, introducerea inovațiilor verzi și digitale.	Raport anual; ajustări anuale ale SDL; proiecte-pilot implementate; indicatori verzi.
Capacitate de sustenabilitate instituțională	Planificare pe termen lung, diversificarea finanțărilor, consolidarea echipei și parteneriatelor.	SDL aprobată, plan de dezvoltare instituțională, menținerea echipei executive, extinderea parteneriatelor.

5.3. Monitorizarea acțiunilor planificate

Monitorizarea acțiunilor planificate reprezintă un proces operațional continuu în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030 a GAL „33 de Vaduri”, având ca scop urmărirea implementării eficiente a proiectelor finanțate și asigurarea realizării rezultatelor asumate. Acest proces este orientat atât spre progresul fizic și financiar al proiectelor, cât și spre respectarea obiectivelor, termenelor și bugetelor stabilite prin contractele de finanțare.

Monitorizarea este realizată preponderent la nivel de proiect și vizează verificarea respectării angajamentelor asumate de beneficiari, identificarea din timp a riscurilor sau a eventualelor blocaje în implementare și aplicarea măsurilor corective necesare. Abordarea GAL „33 de Vaduri” este una pro-activă și de sprijin, monitorizarea fiind concepută nu ca un mecanism formal de control, ci ca un instrument de acompaniere a beneficiarilor, menit să contribuie la finalizarea cu succes a proiectelor și la utilizarea eficientă și transparentă a fondurilor publice.

Procesul de monitorizare este coordonat de echipa executivă a GAL și include colectarea periodică a rapoartelor de progres ale beneficiarilor, verificarea documentației tehnice și financiare justificative, efectuarea vizitelor de monitorizare pe teren și menținerea unui dialog constant cu beneficiarii pe întreaga durată a implementării proiectelor. Frecvența și intensitatea activităților de monitorizare sunt stabilite diferențiat, în funcție de tipul proiectului, valoarea finanțării, complexitatea intervenției și nivelul de risc identificat.

Tabelul 9. Monitorizarea acțiunilor planificate

Element monitorizat	Instrumente utilizate	Frecvență	Responsabili
Progres fizic al proiectelor	Rapoarte de progres, fișe de monitorizare, vizite pe teren	Trimestrial / conform graficului	Echipa executivă GAL
Progres financiar	Rapoarte financiare, documente justificative	Trimestrial	Contabil GAL, echipa executivă
Respectarea calendarului	Analiza graficelor de implementare	Permanent	Echipa GAL
Conformitatea cu contractul	Liste de verificare, note de constatare	La fiecare etapă-cheie	Echipa GAL
Identificarea riscurilor	Discuții cu beneficiarii, rapoarte interne	Permanent	Echipa GAL

Rezultatele activităților de monitorizare sunt analizate periodic la nivel intern și prezentate Consiliului de Administrație al GAL „33 de Vaduri”. Concluziile relevante sunt integrate în rapoartele anuale de activitate și utilizate pentru ajustarea calendarului apelurilor de proiecte, perfecționarea procedurilor interne și adaptarea măsurilor de sprijin la nevoile reale ale teritoriului.

5.4. Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030 constituie un proces orientat spre analiza progresului de implementare a SDL și a impactului cumulativ al intervențiilor asupra dezvoltării socio-economice, teritoriale și instituționale. Spre deosebire de monitorizarea operațională a proiectelor individuale, acest proces vizează aprecierea gradului de realizare a obiectivelor generale și specifice ale strategiei, eficiența măsurilor de sprijin și relevanța continuă a SDL în raport cu nevoile comunităților locale.

Monitorizarea strategică se desfășoară pe întreaga perioadă de implementare a SDL și are un caracter sistematic, fiind realizată anual prin analiza indicatorilor de realizare, rezultat și impact stabiliți în cadrul logic al strategiei. Evaluarea permite compararea progresului înregistrat cu țintele asumate până în anul 2030, identificarea tendințelor de dezvoltare la nivel teritorial și formularea concluziilor privind eficacitatea și eficiența abordării LEADER în contextul specific al GAL „33 de Vaduri”.

Procesul de monitorizare și evaluare este conceput ca unul participativ și transparent, implicând structurile de guvernare ale GAL, în conformitate cu competențele stabilite prin statut și cadrul normativ aplicabil. Adunarea Generală asigură validarea concluziilor strategice, Consiliul de Administrație supervizează procesul și aprobă măsurile de ajustare, iar Comisia de Cenzori urmărește corectitudinea utilizării resurselor. Echipa executivă a GAL este responsabilă de colectarea, sistematizarea și analiza datelor relevante, iar, după caz, procesul poate fi completat prin evaluări externe realizate de experți independenți, pentru a asigura obiectivitatea și credibilitatea rezultatelor.

Tabelul 10. Monitorizarea și evaluarea implementării SDL

Componentă evaluată	Indicatori-cheie	Metode	Periodicitate	Responsabili
Gradul de realizare a obiectivelor SDL	Indicatori de rezultat și impact	Rapoarte anuale, analize comparative	Anual	Echipa GAL, CA
Eficiența măsurilor de sprijin	Raport proiecte finanțate / rezultate	Analiză statistică, focus-grupuri	Anual	Echipa GAL
Gradul de absorbție a fondurilor	% buget contractat și executat	Rapoarte financiare	Anual	Contabil, CA
Impact asupra comunității	Schimbări socio-economice locale	Sondaje, chestionare	Intermediar / final	Echipa GAL
Funcționalitatea GAL	Performanța structurilor de guvernare	Autoevaluare, audit	Anual	CA, Comisia de Cenzori

Prin acest mecanism integrat de monitorizare și evaluare strategică, Strategia de Dezvoltare Locală 2026–2030 a GAL „33 de Vaduri” rămâne un document dinamic și adaptiv, capabil să răspundă schimbărilor din teritoriu și să asigure o dezvoltare locală coerentă, durabilă și orientată spre impact pe termen lung.

5.5. Descrierea procesului de comunicare

Comunicarea, raportarea și relațiile cu publicul în cadrul GAL „33 de Vaduri” sunt asigurate în mod coordonat de **Președintele GAL** și de **echipa de management**, în conformitate cu atribuțiile stabilite prin Regulamentul intern. Reprezentarea oficială a GAL-ului în relația cu alte GAL-uri, autorități publice, instituții naționale, parteneri și donatori revine Președintelui GAL, iar, după caz, directorului GAL sau altor membri ai Consiliului de Administrație, prin delegare formală.

Pentru a asigura o comunicare eficientă, coerentă și transparentă, necesară atât în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, cât și în etapa de implementare a intervențiilor planificate, GAL „33 de Vaduri” aplică un **Plan de comunicare**, care constituie un instrument operațional esențial al SDL.

Planul de comunicare urmărește trei obiective principale:

- consolidarea legăturilor dintre GAL, comunitățile locale și părțile interesate;
- asigurarea transparenței activităților GAL-ului și a proceselor decizionale;
- adaptarea mesajelor și canalelor de comunicare la diferite grupuri-țintă (APL, antreprenori, tineri, ONG-uri, cetățeni).

Difuzarea informației este o responsabilitate comună a structurilor de conducere și a membrilor GAL. Totodată, coordonarea procesului de sistematizare, actualizare și diseminare a informațiilor este realizată de echipa de management, în conformitate cu Planul de comunicare și Regulamentul GAL.

Principalul instrument de comunicare publică al GAL „33 de Vaduri” este **pagina oficială de Facebook**, iar pe termen lung este prevăzută dezvoltarea **paginii web oficiale a GAL-ului**. Aceste platforme sunt actualizate periodic cu informații relevante privind apelurile de proiecte, activitățile GAL, rezultatele implementării SDL, rapoartele de progres și materialele de vizibilitate.

Pentru creșterea impactului comunicării la nivelul regiunii, GAL menține relații de cooperare cu instituțiile media locale și regionale, jurnaliști, tineri voluntari, centre de tineret, instituții educaționale și organizații civice locale.

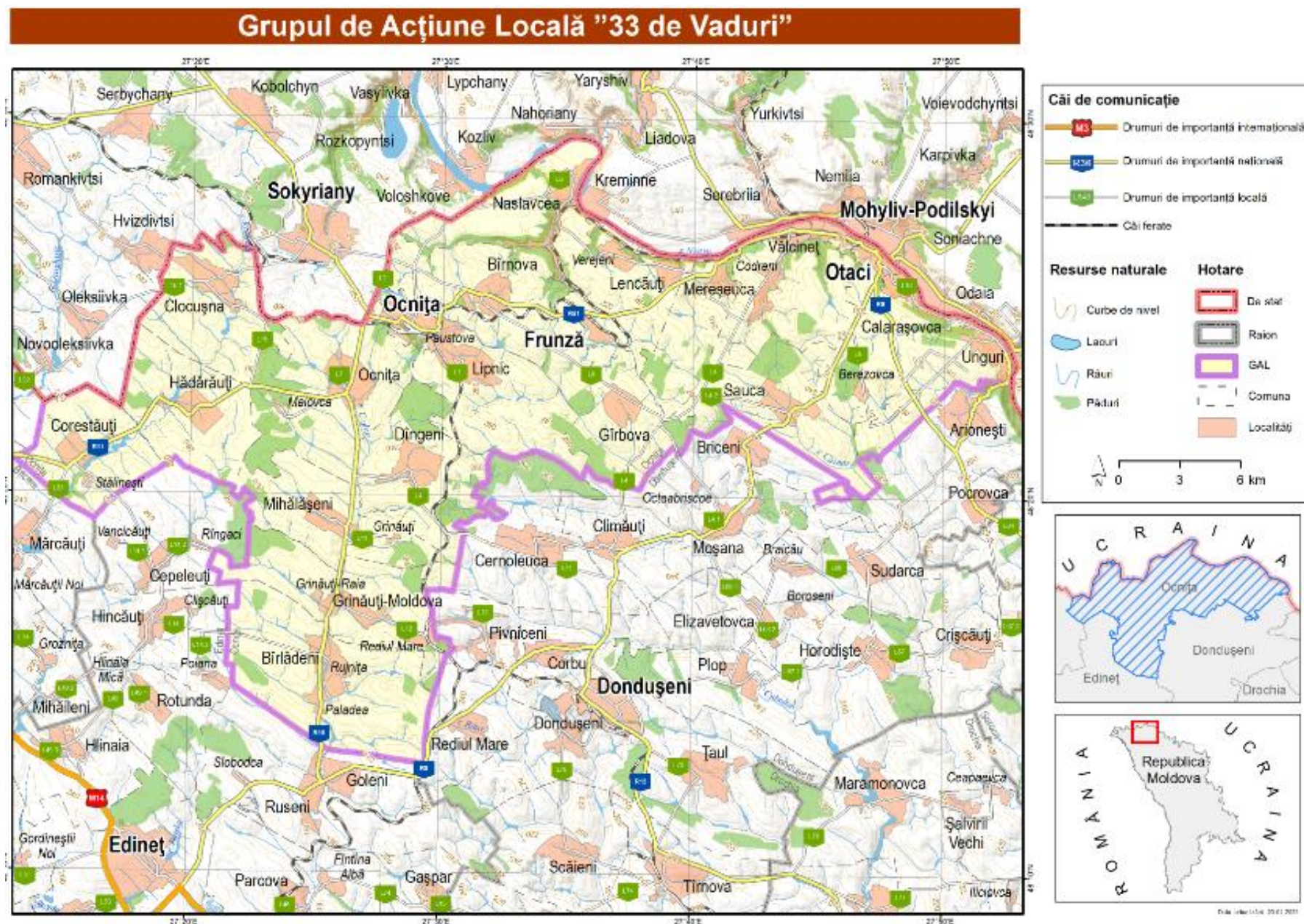
Comunicarea este planificată și realizată în baza **Planului anual de comunicare**, anexat la SDL, care stabilește acțiunile concrete, canalele de diseminare, instrumentele de vizibilitate și responsabilitățile instituționale. Procesul este coordonat de directorul GAL, sub supravegherea Consiliului de Administrație, cu implicarea activă a tuturor membrilor GAL.

Comunicarea internă se desfășoară prin canale formale și informale (ședințe, corespondență electronică, grupuri de lucru, platforme online), asigurând un flux eficient de informații între structurile de conducere, echipa executivă și membrii GAL. Comunicarea externă este orientată spre informarea clară și accesibilă a cetățenilor, partenerilor și beneficiarilor, utilizând instrumente adaptate specificului teritorial.

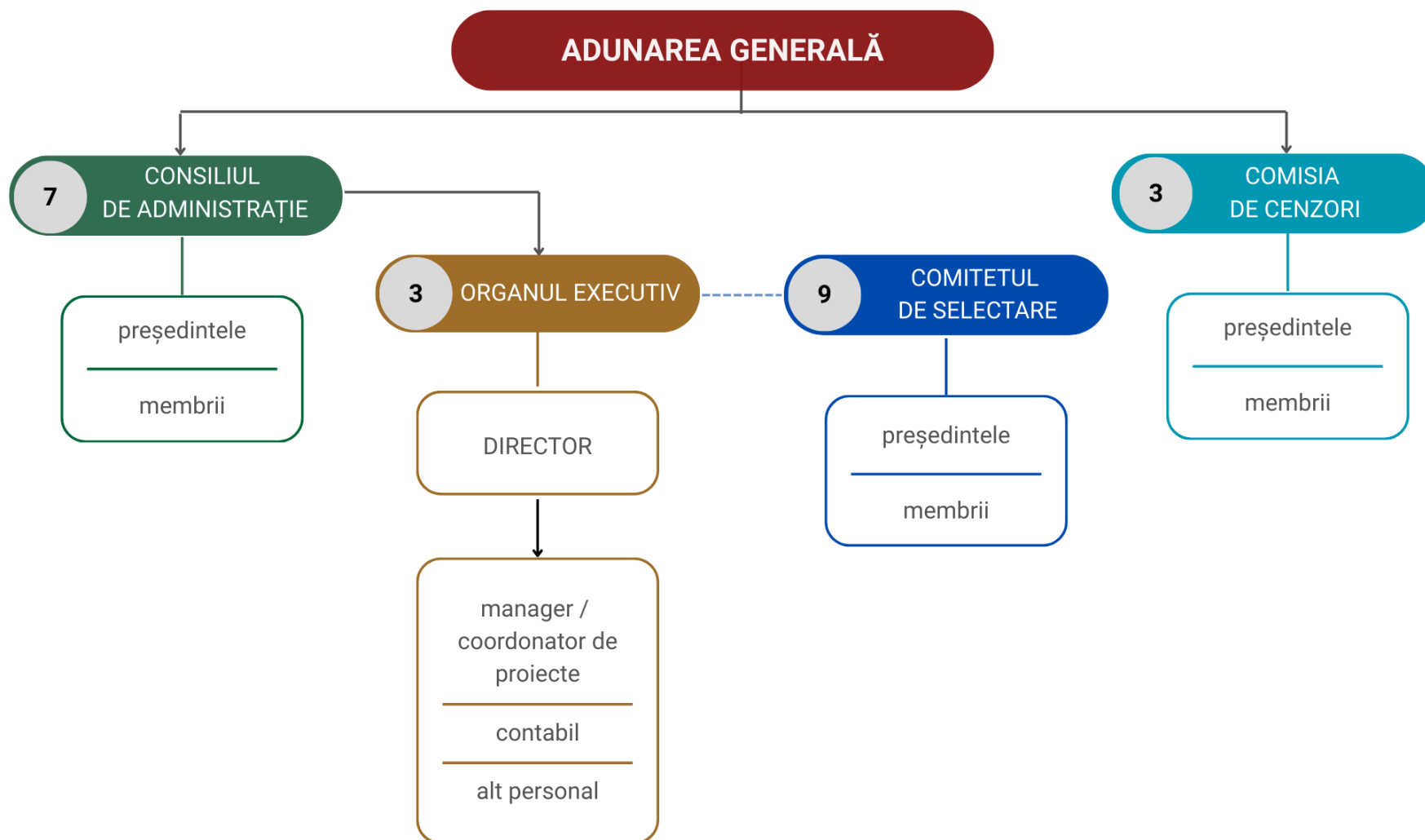
Prin aplicarea acestui cadru de comunicare, GAL „33 de Vaduri” asigură transparență, vizibilitate și implicare comunitară, consolidând încrederea publică și sprijinind implementarea eficientă a Strategiei de Dezvoltare Locală 2026–2030.

ANEXE:

Anexa 1. Harta unităților administrativ-teritoriale din componența GAL

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A GRUPULUI DE ACȚIUNE LOCALĂ "33 DE VADURI"

Anexa 3. Indicatori de realizare (output) și indicatori de rezultat (out come)

1.0.	OBIECTIV GENERAL	OG1. DEZVOLTAREA ECONOMIEI LOCALE PRIN ANTREPRENORIAL, VALOARE ADĂUGATĂ ȘI COOPERARE			
1.1.	Obiective specifice	OSp1.1. Susținerea antreprenoriatului agricol și non-agricol			
1.2.		OSp1.2. Diversificarea economiei rurale			
Indicatori de impact pentru obiectivele generale		Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare
I 1.0.1	Numărul de întreprinderi sprijinite de GAL-uri	număr IMM	0	16	Indicatorul măsoară numărul de IMM sprijinite prin proiecte GAL. Sursa datelor: Contracte de finanțare GAL; rapoarte de monitorizare; registre APL; declarații beneficiar
I 1.0.2	Numărul antreprenorilor ce dezvoltă unități de procesare	număr	0	2	Indicatorul măsoară numărul de IMM sprijinite prin proiecte GAL. Sursa datelor: Contracte de finanțare GAL; rapoarte de monitorizare; registre APL; declarații beneficiar
I 1.0.3	Numărul de asocieri în domeniul antreprenorial susținute de GAL-uri	număr	0	2	Indicatorul măsoară numărul de asocieri sprijinite prin proiecte GAL. Sursa datelor: Contracte de finanțare GAL; rapoarte de monitorizare; registre APL; declarații beneficiar
Indicatori de rezultat pentru obiectivele specifice		Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare
I 1.1.1	Numărul de locuri de muncă nou create prin abordarea LEADER	număr	0	13	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.1.2	Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER	număr	0	4	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.1.3	Numărul start-up-urilor create și sprijinite (start-up – afacere înregistrată pe teritoriul GAL-ului, care, la data depunerii cererii de finanțare a proiectului în cadrul GAL-ului, are cel mult 24 de luni.)	număr	0	10	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.1.4	Numărul de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER	număr	0	10	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.1.5	Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER	număr	0	6	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.1.6	Ponderea antreprenorilor locali ce raportează creșterea veniturilor	pondere, %	0	45%	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.2.1	Numărul de locuri de muncă nou create în domeniul serviciilor	număr	0	3	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.2.2	Numărul de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER	număr	0	5	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.2.3	Numărul echipamentelor /utilajelor achiziționate și puse în funcțiune	număr	0	8	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.2.4	Numărul de produse/servicii comune dezvoltate prin cooperare	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.
I 1.2.5	Numărul de parteneriate între actori economici locali sprijiniți prin LEADER	număr	0	1	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.

Măsurile		Sector (public, civic, antreprenorial, mixt)	Modalitatea de realizare	Indicatori de produs				
				Denumirea	Unitatea de măsură	Valoarea		Sursa datelor/modalitatea de măsurare
						Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	
Măsura 1.1.1. Investiții în afaceri rurale și start-up-uri locale, cu accent pe micii fermieri și antreprenariat feminin		antreprenorial	CA, CD	Numărul de proiecte de sprijin al antreprenoriatului local	număr	0	13	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 1.1.2. Susținerea activităților de procesare și a lanțurilor valorice		antreprenorial	CA, CD	Numărul de proiecte de creare și/sau dotare a unităților de procesare	număr	0	2	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 1.2.1. Încurajarea activităților antreprenoriale în domeniul serviciilor și activități non-agricole		antreprenorial	CA, CD	Numărul de proiecte de dezvoltare a afacerilor non-agricole în domeniul serviciilor	număr	0	12	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 1.2.2. Stimularea cooperării economice locale și dezvoltarea parteneriatelor funcționale		antreprenorial	CA, CD	Numărul de proiecte implementate în comun	număr	0	2	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
2.0.	OBIECTIV GENERAL	OG2. CREȘTEREA ACCESULUI LA SERVICII ȘI CALITATEA VIEȚII PRIN INFRASTRUCTURĂ PUBLICĂ FUNCȚIONALĂ, PROTECȚIA MEDIULUI ȘI SOLUȚII DE SMART VILLAGE						
2.1.	Obiective specifice	OSp2.1. Modernizarea infrastructurii publice la scară mică						
2.2.		OSp2.2.Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și susținerea și promovarea coeziunii sociale						
Indicatori de impact pentru obiectivele generale			Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare		
I 2.0.1	Creșterea nivelului de calitate a vieții locuitorilor		ponderea, %	0%	30%	Sondaj sociologic anual; rapoarte APL.		
I 2.0.2	Creșterea accesului populației la servicii sociale și comunitare de bază		ponderea, %	0%	40%	Sondaj sociologic anual; rapoarte APL.		
I 2.0.3	Reducerea impactului negativ asupra mediului și creșterea rezilienței comunităților GAL		ponderea, %	0%	25%	Sondaj sociologic anual; rapoarte APL.		
Indicatori de rezultat pentru obiectivele specifice			Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare		
I 2.1.1	Numărul de beneficiari direcți ai proiectelor cu impact social		număr	0	15000	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.		
I 2.1.2	Numărul de inițiative comunitare participative ce răspund nevoilor sociale locale		număr	0	10	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.		
I 2.1.3	Numărul de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității		număr	0	5	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.		
I 2.1.4	Numărul de clădiri eficientizate energetic și/sau termic		număr	0	4	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.		

I 2.1.5	Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER	număr	0	5	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.1.6	Ponderea serviciilor locale digitalizate integral sau parțial	pondere, %	0	25%	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.1.7	Numărul de aplicații digitale online / pagini web GAL funcționale și actualizate	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.1.8	Ponderea persoanelor instruite în competențe digitale ce utilizează în mod activ instrumente digitale după formare	pondere, %	0	30%	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.2.1	Numărul de parteneriate locale create sau consolidate (APL–ONG–grupuri informale–cetățeni)	număr	0	1	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.2.2	Numărul de evenimente organizate cu suportul GAL	număr	0	3	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.2.3	Numărul de campanii de conștientizare privind sustenabilitatea și tranziția verde	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.2.4	Numărul de parteneriate încheiate pentru tranziție verde între GAL-uri /instituții publice și mediul privat	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 2.2.5	Numărul de persoane formate / instruite de către GAL-uri	număr	0	10000	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
Măsurile		Sector (public, civic, antreprenorial, mixt)	Modalitatea de realizare	Indicatori de produs				
				Denumirea	Unitatea de măsură	Valoarea		Sursa datelor/modalitatea de măsurare
						Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	
Măsura 2.1.1. Modernizarea infrastructurii și instituțiilor publice locale prin soluții integrate de Smart Village		public / civic	CA, CD	Numărul de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității	număr	0	12	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 2.1.2. Stimularea utilizării energiei regenerabile și a eficienței energetice		antreprenorial / public / civic	CA, CD	Numărul de proiecte de eficiență energetică	număr	0	3	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 2.1.3. Digitalizarea serviciilor locale și alfabetizarea digitală a populației		public / civic	CA, CD	Numărul de proiecte prin care au fost adoptate soluții / tehnologii inovatoare în cadrul LEADER	număr	0	2	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 2.2.1. Consolidarea coeziunii sociale și a participării comunitare		public / civic	CA, CD	Numărul de proiecte prin care au fost sprijinite inițiative civice și comunitare	număr	0	5	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 2.2.2. Protecția mediului ambiant și promovarea comportamentelor ecologice		public / civic	CA, CD	Numărul de proiecte verzi implementate	număr	0	5	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.

3.0.	OBIECTIV GENERAL	VALORIFICAREA PATRIMONIULUI CULTURAL, ISTORIC ȘI NATURAL PENTRU TURISM SUSTENABIL ȘI IDENTITATE TERITORIALĂ						
3.1.	Obiective specifice	OSp3.1. Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare						
3.2.		OSp3.2. Promovarea patrimoniului cultural, istoric și natural și a identității locale						
Indicatori de impact pentru obiectivele generale		Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare			
I 3.0.1	Creșterea atractivității turistice a teritoriului GAL	ponderea, %	0%	40%	Indicatorul măsoară creșterea numărului de turiști și a utilizării infrastructurii turistice dezvoltate sau modernizate prin SDL, reflectând capacitatea teritoriului de a atrage vizitatori și de a valorifica resursele locale. Sursa datelor: Datele oficiale ale statisticilor naționale și locale, datele GAL, sondaje locale.			
I 3.0.2	Creșterea valorii economice și sociale generate de turismul local și patrimoniul cultural	ponderea, %	0%	25%	Indicatorul evaluează impactul economic și comunitar al inițiativelor turistice și culturale finanțate, prin veniturile generate din turism și diversificarea produselor și serviciilor turistice locale. Sursa datelor: Datele oficiale ale statisticilor naționale și locale, datele GAL, sondaje locale.			
Indicatori de rezultat pentru obiectivele specifice		Unitatea de măsurare	Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	Sursa datelor/modalitatea de măsurare			
I 3.1.1	Numărul de turiști atrași în zona acoperită de GAL	număr	0	15000	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 3.1.2	Ponderea veniturilor generate din turism de inițiative finanțate prin GAL-uri	ponderea, %	0	15%	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 3.1.3	Numărul de produse / servicii turistice noi dezvoltate prin intermediul inițiativelor finanțate prin GAL	număr	0	3	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 3.2.1	Numărul de evenimente de promovare a identității GAL	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 3.2.2	Numărul obiectivelor de patrimoniu local cultural, istoric, natural	număr	0	2	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
I 3.2.2	Numărul de evenimente culturale organizate cu suportul GAL	număr	0	5	Sursa datelor: Rapoartele beneficiarilor/datele existente la nivel de GAL.			
Măsurile		Sector (public, civic, antreprenorial, mixt)	Modalitatea de realizare	Indicatori de produs				
				Denumirea	Unitatea de măsură	Valoarea		Sursa datelor/modalitatea de măsurare
						Situația inițială, anul 2026	Plan pentru anul 2030	
Măsura 3.1.1. Susținerea turismului rural și a facilităților de acces și recepție		public/ civic/ antreprenori local/ mixt	CA, AP, C	Numărul de proiecte de dezvoltare și modernizare a infrastructurii turistice	număr	0	7	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 3.1.2. Diversificarea și structurarea ofertei turistice locale integrate		public/ civic/ antreprenori local/ mixt	CA, AP, C	Numărul de proiecte prin care au fost finanțați prin GAL antreprenori în domeniul turismului	număr	0	2	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
Măsura 3.2.1. Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, istoric, natural		public/ civic/ antreprenori local/ mixt	CA, AP, C	Numărul de proiecte destinate promovării imaginii GAL	număr	0	2	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.
		public/ civic/ antreprenori local/ GAL/ mixt	AP, C	Numărul de proiecte destinate promovării patrimoniului cultural, istoric, natural prin intermediul GAL	număr	0	3	Sursa datelor: date statistice, date despre proiectele finalizate, plăți finale efectuate, date din rapoartele beneficiarilor.

Anexa 4. Planul financiar al strategiei de dezvoltare locală

Total pentru perioada 2026-2030 din FNDAMR	17.600.000
Total pentru perioada 2026-2030 din alte fonduri	1.800.000

Obiectiv general	Anii		2026-2027		2028-2029		2030		Total 2026-2030		Sursa de finanțare (FNDAMR, alte fonduri, inclusiv internaționale)	Modalitatea de implementare
OG1. Dezvoltarea economiei locale prin antreprenoriat, valoare adăugată și cooperare	Denumirea indicatorului	Sector (public, civic, antreprenorial, mixt)	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL		
Măsuri de sprijin	OSp1.1. Susținerea antreprenoriatului agricol și non-agricol											
Măsura 1.1.1. Investiții în afaceri rurale și start-up-uri locale, cu accent pe micii fermieri și antreprenoriat feminin	Numărul de proiecte de sprijin al antreprenoriatului local	antreprenorial	8	1.600.000	8	1.600.000	3	600.000	19	3.800.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Măsura 1.1.2. Susținerea activităților de procesare și a lanțurilor valorice	Numărul de proiecte de creare și/sau dotare a unităților de procesare	antreprenorial	1	200.000	1	200.000	1	200.000	3	600.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Total obiectiv specific 1.1			9	1.800.000	9	1800000	4	800.000	22	4.400.000		
Indicator de rezultat												
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură		Valoarea inițială 2026		Valoarea țintă 2030		
Numărul de locuri de muncă nou create prin abordarea LEADER						număr		0		13		
Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER						număr		0		4		
Numărul start-up-urilor create și sprijinite (start-up – afacere înregistrată pe teritoriul GAL-ului, care, la data depunerii cererii de finanțare a proiectului în cadrul GAL-ului, are cel mult 24 de luni.)						număr		0		10		
Numărul de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER						număr		0		10		
Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER						număr		0		6		
Ponderea antreprenorilor locali ce raportează creșterea veniturilor						pondere, %		0		45%		
Măsuri de sprijin	OSp1.2. Diversificarea economiei rurale											
Măsura 1.2.1. Încurajarea activităților antreprenoriale în domeniul serviciilor și activități non-agricole	Numărul de proiecte de dezvoltare a afacerilor non-agricole în domeniul serviciilor	antreprenorial	3	600.000	4	800.000	2	400.000	9	1.800.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Măsura 1.2.2. Stimularea cooperării economice locale și dezvoltarea parteneriatelor funcționale	Numărul de proiecte implementate în comun	antreprenorial	1	200.000	1	200.000	0	0	2	400.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Total obiectiv specific 1.2			4	800.000	5	1.000.000	2	400.000	11	2.200.000		

Indicator de rezultat													
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură		Valoarea inițială 2026			Valoarea țintă 2030		
Numărul de locuri de muncă nou create în domeniul serviciilor						număr		0			3		
Numărul de locuri de muncă nou create prin proiecte LEADER						număr		0			5		
Numărul echipamentelor /utilajelor achiziționate și puse în funcțiune						număr		0			8		
Numărul de produse/servicii comune dezvoltate prin cooperare						număr		0			2		
Numărul de parteneriate între actori economici locali sprijiniți prin LEADER						număr		0			1		
TOTAL OBIECTIV GENERAL 1				13	2.600.000	14	2.800.000	6	1.200.000	33	6.600000		
Obiectiv general		Anii		2026-2027		2028-2029		2030		Total 2026-2030		Sursa de finanțare (FNDAMR, alte fonduri, inclusiv internaționale)	Modalitatea de implementare
OG2. Creșterea accesului la servicii și calitatea vieții prin infrastructură publică funcțională, protecția mediului și soluții de Smart Village		Denumirea indicatorului	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Sprijin planificat în MDL		
Măsură de sprijin		OSp2.1. Modernizarea infrastructurii publice la scară mică											
Măsura 2.1.1. Modernizarea infrastructurii și instituțiilor publice locale prin soluții integrate de Smart Village		Numărul de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității	public / civic	6	1.200.000	5	1.000.000	3	600.000	14	2.800.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Măsura 2.1.2. Stimularea utilizării energiei regenerabile și a eficienței energetice		Numărul de proiecte de eficiență energetică	antreprenorial / public / civic	1	200.000	2	400.000	2	400.000	5	1.000.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Măsura 2.1.3. Digitalizarea serviciilor locale și alfabetizarea digitală a populației		Numărul de proiecte prin care au fost adoptate soluții / tehnologii inovatoare în cadrul LEADER	public / civic	1	200.000	2	400.000	1	200.000	4	800.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Total obiectiv specific 2.1				8	1.600.000	9	1.800.000	6	1.200.000	23	4.600.000		
Indicator de rezultat													
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură		Valoarea inițială 2026			Valoarea țintă 2030		
Numărul de beneficiari direcți ai proiectelor cu impact social						număr		0			15000		
Numărul de inițiative comunitare participative ce răspund nevoilor sociale locale						număr		0			10		
Numărul de proiecte cu impact social finanțate la nivelul comunității						număr		0			5		
Numărul de clădiri eficientizate energetic și/sau termic						număr		0			4		
Numărul de soluții/tehnologii inovatoare adoptate prin proiecte LEADER						număr		0			5		
Ponderea serviciilor locale digitalizate integral sau parțial						pondere, %		0			25%		
Număr de aplicații digitale online / pagini web GAL funcționale și actualizate						număr		0			2		
Ponderea persoanelor instruite în competențe digitale ce utilizează în mod activ instrumente digitale după formare						pondere, %		0			30,00%		

Măsuri de sprijin		OSp2.2.Asigurarea unui mediu ambiant sănătos și susținerea și promovarea coeziunii sociale										
Măsura 2.2.1. Consolidarea coeziunii sociale și a participării comunitare	Numărul de proiecte prin care au fost sprijinite inițiative civice și comunitare	public / civic	2	400.000	4	800.000	2	400.000	8	1.600.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Măsura 2.2.2. Protecția mediului ambiant și promovarea comportamentelor ecologice	Numărul de proiecte verzi implementate	public / civic	2	400.000	3	600.000	2	400.000	7	1.400.000	FNDAMR/ Altele	CA, CD
Total obiectiv specific 2.2			4	800.000	7	1.400.000	4	800.000	15	3.000.000		
Indicator de rezultat												
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură		Valoarea inițială 2026		Valoarea țintă 2030		
Numărul. de parteneriate locale create sau consolidate (APL–ONG–grupuri informale–cetățeni)						număr		0		1		
Numărul. de evenimente organizate cu suportul GAL						număr		0		3		
Numărul de campanii de conștientizare privind sustenabilitatea și tranziția verde						număr		0		2		
Numărul de parteneriate încheiate pentru tranziție verde între GAL-uri /instituții publice și mediul privat						număr		0		2		
Numărul de persoane formate / instruite de către GAL-uri						număr		0		10000		
TOTAL OBIECTIV GENERAL 2			12	2.400.000	16	3.200.000	10	2.000.000	38	7.600.000		
Obiectiv general	Anii		2026-2027		2028-2029		2030		Total 2026-2030		Sursa de finanțare (FNDAMR, alte fonduri, inclusiv internaționale)	Modalitatea de implementare
OG3. Valorificarea patrimoniului cultural, istoric și natural pentru turism sustenabil și identitate teritorială	Denumirea indicatorului	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Nr minim de proiecte	Sprijin planificat în MDL	Sprijin planificat în MDL		
Măsuri de sprijin	OSp3.1. Dezvoltarea ofertei turistice integrate și a infrastructurii de vizitare											
Măsura 3.1.1. Susținerea turismului rural și a facilităților de acces și recepție	Numărul de proiecte de dezvoltare și modernizare a infrastructurii turistice	public/ civic/ antreprenori local/ mixt	3	600.000	5	1.000.000	1	200.000	9	1.800.000	FNDAMR/ Altele	CA, AP, C
Măsura 3.1.2. Diversificarea și structurarea ofertei turistice locale integrate	Numărul de proiecte prin care au fost finanțați prin GAL antreprenori în domeniul turismului	public/ civic/ antreprenori local/ mixt	3	600.000	1	200.000	1	2000.00	5	1.000.000	FNDAMR/ Altele	CA, AP, C
Total obiectiv specific 3.1			6	1.200.000	6	1.200.000	2	400.000	14	2.800.000		
Indicator de rezultat												
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură		Valoarea inițială 2026		Valoarea țintă 2030		
Numărul de turiști atrași în zona acoperită de GAL						număr		0		15000		
Ponderea veniturilor generate din turism de inițiative finanțate prin GAL-uri						ponderea, %		0		15%		
Numărul de produse / servicii turistice noi dezvoltate prin intermediul inițiativelor finanțate prin GAL.						număr		0		5		

Măsurile de sprijin		OSp3.2. Promovarea patrimoniului cultural, istoric și natural și a identității locale										
Măsura 3.2.1. Conservarea și valorificarea patrimoniului cultural, istoric, natural	Numărul de proiecte destinate promovării imaginii GAL	public/ civic/ antreprenori local/ mixt	1	400.000	3	400.000	2	400.000	6	1.200.000	FNDAMR/ Altele	0
	Numărul de proiecte destinate promovării patrimoniului cultural, istoric, natural prin intermediul GAL	public/ civic/ antreprenori local/ mixt / GAL	2	400.000	3	600.000	1	200.000	6	1.200.000	FNDAMR/ Altele	0
Total obiectiv specific 3.2			3	800.000	6	1000000	3	600.000	12	2.400.000		
Indicator de rezultat												
Denumirea indicatorului de rezultat						Unitatea de măsură			Valoarea inițială 2026		Valoarea țintă 2030	
Numărul de evenimente de promovare a identității GAL						număr			0		2	
Numărul obiectivelor de patrimoniu local cultural, istoric, natural						număr			0		2	
Numărul de evenimente culturale organizate cu suportul GAL						număr			0		5	
TOTAL OBIECTIV GENERAL 3			9	1.800.000	12	2.400.000	5	1.000.000	26	5.200.000		
TOTAL PE PLAN DE FINANȚARE			34	6.800.000	42	8.400.000	21	4.200.000	97	19.400.000		

Planul anual de comunicare al GAL „33 de Vaduri” (2026-2030)

Numărul. crt.	Obiectiv de comunicare	Public-țintă	Activități planificate / Mesaje cheie	Canale și instrumente de comunicare	Perioada de implementare	Responsabil	Indicatori de rezultat
1.	Creșterea gradului de informare privind Strategia de Dezvoltare Locală și prioritățile dezvoltării regionale	Membrii comunității, APL, antreprenori, ONG-uri	Campanie „LEADER – investiții pentru comunități rurale active” – lansarea SDL; prezentarea priorităților strategice.	Conferință publică, Facebook, afișe locale, alte surse de informare	Aprilie–mai 2026	Manageri GAL	1 eveniment public, 10 postări online, min. 5 articole media
2.	Asigurarea transparenței procesului decizional și a selecției proiectelor	Membrii GAL, publicul larg, partenerii instituționali	Publicarea listelor de proiecte depuse, rezultate ale evaluării, deciziilor Consiliului	Social media, panou informativ la sediul GAL, comunicate mass-media, alte surse de informare	Anual, după primirea deciziei CS și AG	Echipa executivă GAL	100% informații publicate la timp
3.	Consolidarea identității vizuale și recunoașterii GAL „33 de Vaduri”	Comunitatea locală, beneficiari, finanțatori, GAL-uri partenere	Elaborarea și difuzarea materialelor promoționale; Elaborare manualului identitate; materiale promoționale; video de prezentare GAL	Materiale tipărite, social media, alte surse de informare	Mart 2026–dec 2030	Echipa executivă GAL	800 materiale distribuite, 5 video-uri realizate
4.	Promovarea identității GAL „33 de Vaduri” – turism și patrimoniu local	Turiști, antreprenori, ONG-uri culturale	Campanii „Descoperă 33 de Vaduri”; organizarea și desfășurarea Festivalului mobil „La Vatra satului” promovare evenimentelor culturale și produse turistice	Social media, materiale promoționale, evenimente	2027–2030	Echipa executivă GAL / Beneficiari / membrii GAL	2 produse de vizibilitate GAL instalate, min.2 festivaluri organizate, 5 evenimente promovate, 3 produse turistice vizibile
5.	Comunicarea impactului și rezultatelor SDL	Publicul general, donatori, MAIA, RNDRL	Raport anual de activitate și impact; conferință de prezentare a rezultatelor	Raport digital PDF, conferință anuală, social media, alte surse de informare	Anual (decembrie)	Consiliul de administrație / director GAL	1 raport/an, 1 eveniment/an
6.	Promovarea rezultatelor – istorii de succes și a bunelor practici locale	Beneficiari, comunitate, parteneri LEADER	Campanie de promovare a rezultatelor proiectelor realizate și a impactului asupra comunității „Afaceri care cresc comunitatea”; povești de succes.	Interviuri, postări, video-reel-uri, alte surse de informare.	Iunie 2026–decembrie 2030	Echipa executivă GAL, Beneficiari	15 povești publicate, 15 apariții media

Numărul crt.	Obiectiv de comunicare	Public-țintă	Activități planificate / Mesaje cheie	Canale și instrumente de comunicare	Perioada de implementare	Responsabil	Indicatori de rezultat
7.	Promovarea apelurilor de proiecte locale și sprijinirea aplicanților	Antreprenori, fermieri, tineri, femei, ONG-uri	Anunțuri de lansare, sesiuni de informare, ateliere tematice „Pașii de accesare a unui proiect LEADER”, ghiduri simplificate pentru solicitanții.	Social media, e-mailing, ateliere în teritoriu, alte surse de informare	Perioada Apelului GAL anual	Echipa executivă GAL	2 apeluri lansate, min. 40 ateliere locale, 400 persoane informate
8.	Promovarea proiectelor de modernizarea infrastructurii, protejarea mediului și Smart Village	Comunitate locală, APL, tineri	Campania „Infrastructură modernă și servicii publice eficiente” - Prezentarea proiectelor Smart Village, eficiență energetică, digitalizare	Ateliere participative, rețele sociale, infografice, evenimente locale	2026–2030	Echipa GAL / APL / Instituții de învățământ din localitățile GAL / antreprenori locali	Min. 10 proiecte promovate, 10.000 beneficiari informați
9.	Încurajarea participării tinerilor și femeilor în activități comunitare și proiecte LEADER	Tineri, femei antreprenoare, grupuri vulnerabile	Sesiuni tematice „Tinerii în acțiune pentru dezvoltare locală”, „Femeile în acțiune pentru comunitate”	Ateliere participative, rețele sociale, parteneriate cu instituții de învățământ și ONG-uri.	Aprilie–noiembrie 2026-2030	Echipa executivă GAL / ONG-uri locale/ Instituții de învățământ din localitățile GAL	5 evenimente tematice, 150 participanți direcți
10.	Promovarea cooperării intercomunitare și a parteneriatelor GAL-GAL	GAL-uri din RM și România, autorități, RNDRL	Participare la forumuri, vizite de studiu, formalizarea parteneriatelor prin acorduri de colaborare	Evenimente LEADER, comunicate, social media, alte surse de informare	Permanent	Echipa executivă GAL	3 parteneriate oficiale, 2 vizite de schimb

Principii generale de implementare a Planului de comunicare

Implementarea Planului de comunicare al GAL se va realiza în conformitate cu următoarele principii:

- **Transparență și acces egal la informație**, asigurând informarea corectă, completă și la timp a tuturor categoriilor de public interesat;
- **Claritate și adaptare a mesajelor**, prin utilizarea unui limbaj accesibil și adecvat fiecărui public-țintă;
- **Egalitate de șanse, incluziune socială și nediscriminare**, cu integrarea perspectivei de gen în toate activitățile de comunicare;
- **Vizibilitate și identitate unitară LEADER**, prin promovarea consecventă a identității vizuale LEADER și respectarea cerințelor de informare și publicitate ale finanțatorilor;
- **Parteneriat și coordonare instituțională**, prin colaborare permanentă cu Rețeaua Națională LEADER, autoritățile publice locale și alți actori relevanți din teritoriu.

Monitorizarea și evaluarea activităților de comunicare

Implementarea Planului de comunicare va fi monitorizată și evaluată **periodic**, prin raportare la indicatorii de rezultat stabiliți, nivelul de participare a publicului și gradul de interacțiune în mediul online.

Evaluarea se va realiza **trimestrial**, iar concluziile și lecțiile învățate vor fi integrate în **raportul anual de activitate al GAL**, contribuind la ajustarea și optimizarea continuă a procesului de comunicare pe parcursul perioadei de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală.